

ERDŐSZÉLI MAGÁNÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Erdőszéli Magánóvoda
1121 Budapest, Eötvös utca 38/B
OM: 034506
Telefonszám: +36-30/839-7722
e-mail cím: erdoszelimaganovoda@gmail.com

Készítette: Timmermann-Varga Edina
Nyilvánossága az óvoda honlapján

Tartalom

Bevezetés.....	4
I. fejezet.....	7
1. Alapadatok.....	7
2. Az óvoda szervezeti felépítése	7
3. Az intézmény bemutatása	8
II. fejezet.....	10
1. Az óvoda funkciói	10
1.1. Az óvodai nevelés célja	10
1.2. Az óvodai nevelésben alapelv	10
1.3. Az alapelvek megvalósítása	10
2. Óvodakép.....	11
3. Gyermekkép.....	12
4. Óvodapedagógusi képünk.....	13
5. Az óvodai nevelés, fejlesztés rendszere	15
5.1. Nevelési alapelveink	15
5.2. Nevelési céljaink, feladataink	20
6. Az óvodai élet tevékenységformái	23
6.1. A gondozás szerepe az óvodai élet szervezésében	23
6.2. Munka jellegű tevékenységek.....	26
6.3. Erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés.....	28
6.4. Értelmi nevelés.....	30
6.5. Anyanyelvi nevelés.....	31
6.6. Érzelmi nevelés	32
6.7. Egészséges életmódra nevelés	34
7. Gyermeki tevékenységek.....	36
7.1. Játék tevékenység.....	36
7.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás (Ismeretszerzés).....	37
7.3. Iskolára hangoló komplex tevékenység (iskola előkészítő).....	39
8. A nevelés tartalma	40
8.1. Verselés, mesélés	40
8.2. Ének, zene, énekes játék, gyermek tánc.....	42
8.3. Mozgás.....	44

8.4. Külső világ tevékeny megismerése.....	48
8.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	52
9. A három év alatti gyermekek gondozása-nevelése.....	54
III. fejezet	55
1. Kapcsolatok	55
1.1 A család és az óvoda kapcsolata	55
1.2. Kapcsolattartás tervezett formái	56
2. Óvodai hagyományok, ünnepek	58
3. Gyermekvédelem az óvodában.....	59
3.1 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása.....	60
3.2 A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása	61
4. Az óvodai nevelés ellenőrzési és értékelési folyamata.....	62
4.1. Az óvodapedagógus munkájának ellenőrzése	62
4.2. A gyermek fejlettségének mérése	63
Érvényességi rendelkezések.....	64
Felhasznált irodalom	65
Legitimációs záradék.....	66

Bevezetés

A Pedagógiai Program (a továbbiakban: PP) a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (a továbbiakban: Nkt.) 26. § (1) bekezdése alapján az Erdőszéli Magánóvoda pedagógiai munkájának szabályzata, szakmai dokumentuma. Elfogadása után a benne foglaltak kötelező érvényűek valamennyi pedagógusra, és a pedagógiai munkát segítő valamennyi dolgozóra.

Az Nkt. 1. § (1) bekezdése szerint az óvoda a köznevelés része, ahol feladat elősegíteni a gyermekek harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás. Az óvoda kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkorai fejlesztés, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

A pedagógiai program az intézmény által kidolgozott és elfogadott szabályzatok jogszerűségi kritériumnak megfelelő és a fenntartó által kiadott Alapító okirattal megegyező szakmai dokumentum.

A PP jogszabályi háttere:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelethe a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról

A Erdőszéli Magánóvoda PP tartalmazza (20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet alapján):

- az óvoda helyi nevelési alapelveit, értékeit, célkitűzéseit,
- azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítségét,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
- a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
- a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit,
- az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket,
- a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket.

Óvodánk Budapesten a XII. kerületben, a Normafánál található. Ahogy a nevünk is mutatja, intézményünk az erdő szélén, csodálatos természeti környezetben helyezkedik el, mely lehetőséget biztosít, hogy heti rendszerességgel „bakancstúrák” alkalmával az egészséges életre, a rendszeres testmozgásra neveljük gyermekeinket. Élménypedagógia megvalósításával segítjük a környezettudatos magatartás formálását, a fenntarthatóságra neveljük a jövő generációját. Emellett kertünk Madárbarát kert, így az évszaknak megfelelően gondoskodnak a gyerekek a kertünkbe látogató madarokról. Jól felszerelt és teljes körűen felújított játszó udvarunk remek lehetőséget biztosít a gyerekek számára, hogy a szabad levegőn eltöltött idő is élményekben gazdag legyen számukra. Óvodánk tárgyi feltételei megfelelnek az Európai Unió követelményeknek. Világos csoportszobákkal, tágas tornateremmel, sószobával várjuk a kicsiket. Mindennapjaikat igényes, hangulatos, színes, koruknak megfelelő bútorzat és játék eszközök között élhetik. Belső környezetünk optimális feltételrendszere jó alapul szolgál a Pedagógiai Program gyakorlati megvalósításához. Azon családoknak ajánljuk óvodánkat, akik a mi szemléletünkkel azonosulni tudnak. Gyermekeiket családias légkörben szeretik tudni, a mese-zene-mozgás komplexitását, ezen túl a környezettudatos nevelés iránti érdeklődést tartják fontosnak. Pedagógiai Programunk az Óvodai nevelés országos alapprogramja felhasználásával készült, kiegészítve az intézmény sajátosságaival, hagyományaival. Nevelőmunkánkat tudatosan tervezzük és végezzük a játékra, mesére, zenére és mozgásra építve. Célunk a Zöld Óvoda, illetve az Örökös Zöld Óvoda és az Állatbarát Óvoda címek elnyerése.

I. fejezet

1. Alapadatok

Az óvoda neve: Erdőszéli Magánóvoda

Az óvoda címe: 1121 Budapest Eötvös út 38/b

telefonszáma: +36-30/839-77-22

e-mail cím: erdoszelimaganovoda@gmail.com

honlap címe: www.erdoszelimaganovoda.hu / www.eszovi.hu

OM azonosítója: 034506

Az óvoda fenntartójának neve: VE-DINA Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

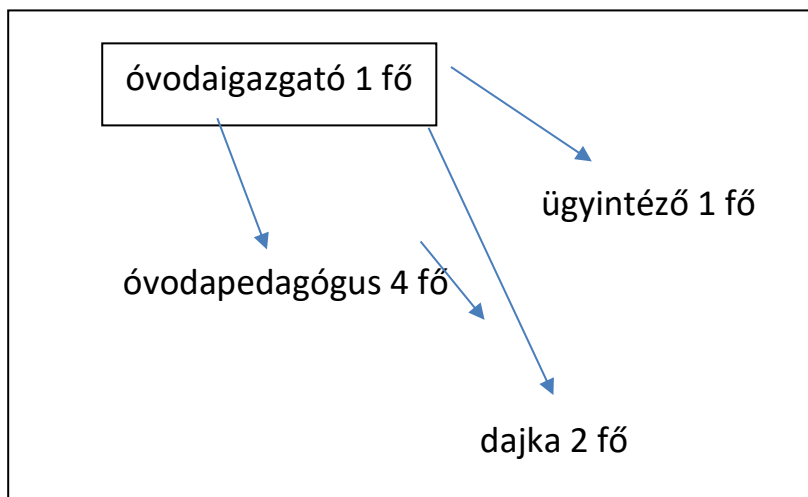
Az óvoda fenntartójának címe: 1148 Budapest, Kerepesi út 78/B. lh. 1. 3. emelet 1. ajtó

Az óvodaigazgató neve: Timmermann-Varga Edina

Óvodai csoportok száma: 3

Felvehető maximális gyermeklétszám: 66 fő

2. Az óvoda szervezeti felépítése

Az óvodánkban dolgozók létszáma és végzettsége megfelel a Köznevelési törvényben meghatározott feltételeknek. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja. Óvodánk alkalmazotti közösségét a gyermekek iránti őszinte szeretet és egymás tisztelete, segítése jellemzi. Óvodánk erősségének ezt a szeretetteljes, derűs légkört, az egymást segítő, elfogadó munkatársi kapcsolatot érezzük.

Óvodapedagógusaink elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára. Nyitottság, empátia, szakmai munkát tekintve elhivatottság jellemzi tevékenységüket. Az óvodapedagógusok alapvetően szakmailag jól képzettek, értékközvetítő szakmai gyakorlattal rendelkeznek. A pedagógusok személyiségén keresztül valósul meg az óvoda pedagógiai programjában megfogalmazott célok és feladatok. Az óvodapedagógusok munkáját szakképzett dajkák együttműködése segíti.

Az óvoda minden munkavállalója a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, az Nkt., a kapcsolódó közoktatási tárgyú rendeletek, valamint az intézmény SZMSZ-e, Házirendje, a jelen PP és Munkaterve alapján, valamint a személyre szóló munkaköri leírásuk szerint látják el.

3. Az intézmény bemutatása

Óvodánk tárgyi feltételei

Az óvoda épülete a szakhatósági előírásoknak és az óvodákra vonatkozó szabályoknak megfelelően lett kialakítva.

A csoportszobák a gyermekek elsődleges játszótere. Pedagógiai programunk megvalósításához szükséges, jogszabály által előírt tárgyi feltételekkel rendelkezünk. Az óvodai pedagógiai munkát és gyermeki tevékenységet segítő megfelelő számú és méretű szemléltető eszköz, konstruáló, mozgásfejlesztő, szerepjáték és a szituációs játékhöz szükséges kelléket biztosítunk. A természetes anyagok felhasználásával, a játékok és tárgyi eszközök folyamatos fejlesztésével mindig igyekszünk a gyermekek igényeit, életkori sajátosságait figyelembe venni.

Az óvoda épülete, udvara, berendezései szolgálják a gyermekek biztonságát, kényelmét biztosítva egészségük megőrzését, fejlődését.

Lehetővé tesszük a gyerekek mozgás- és játékigényének kielégítését, és harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vesszük őket körül. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelve helyezzük el.

Óvoda elhelyezkedése

Óvodánk a főváros XII. kerületében, Normafán, az erdő szélén, csodás természeti környezetben található, mely óvodai feladatok ellátásának céljából lett kialakítva, figyelembe véve valamennyi szakhatósági előírást, valamint szakmai iránymutatást.

A gyermekek mindennapjaikat hangulatos, színes, koruknak megfelelő bútorzat és játék eszközök között élhetik. A folyosó falfelületeit mindig az aktuális gyermeki munkákkal díszítjük, valamint kihelyezzük a fontos tájékoztató információkat, díjakat, elismeréseket. A tornaterem helyt ad az óvodapedagógusaink által tervezett mozgásfejlesztő tevékenységeknek, a mindennapos testi nevelésnek, biztosíthatja rossz idő esetén gyermekeink mozgásigényének kielégítését.

Helyiségek

3 csoportszoba, 1 tornaterem, 3 gyermeköltöző, 2 gyermekmosdó, 1 tálalókonyha, 1 személyzeti öltöző zuhanyzóval, 1 iroda, 1 orvosi szoba, 2 felnőtt WC mosdóval, 1 fejlesztő, logopédiai szoba, 1 sószoba, 2 szertár, 1 tisztítószer raktár

Alapterülete a gyerekek létszámának megfelelő. Az udvar gumitéglával borított, illetve rekortán borítással rendelkezik, 2 fajtátékvár, 1 babaház, 1 fészekhinta, 1 homokozó és egy görkorcsolyapálya található benne. Árnyékot biztosító fák és napvitorla biztosítja a napvédelmet az udvaron. Madárbarát/Állatbarát kert, tanösvény, magaságyás, KRESZ-park, bicikliút, valamint hinták kialakítását még tervezzük. A korszerű, a napi nevelő-oktató munkához, a kommunikációhoz szükséges IKT eszközök, biztosítása megoldott óvodánkban.

II. fejezet

1. Az óvoda funkciói

Óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő tevékenység, miközben a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

1.1. Az óvodai nevelés célja

Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődése, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is).

1.2. Az óvodai nevelésben alapelv

- a gyermeki személyiség elfogadása, tisztelete, szeretete, megbecsülése és az iránta érzett bizalom megléte;
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez és életkorához kell igazodniuk.

1.3. Az alapelvek megvalósítása

Az óvodai nevelés alapelveinek megvalósítása érdekében gondoskodunk:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységekről; különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játéokra,
- e tevékenységen keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmak, emberi értékek közvetítéséről;

- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről,
- a nemzetiséghez tartozó, illetve a hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyerekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

2. Óvodakép

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye. Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

Az intézmény szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainknak végrehajtásában, a döntéseink meghozatalakor a gyermek mindenekfelett álló érdekét vesszük figyelembe.

A gyerekek mindenekfelett álló érdeke, hogy:

- Az óvoda szolgáltatásait (alap feladatát) megfelelő színvonalon biztosítsa, oly módon, hogy annak igénybevétele ne jelentsen számára aránytalan terhet.
- Minden segítséget megkapjon képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez.
- Ügyeiben méltányosan, humánusan, valamennyi tényező figyelembevételével, a többi gyerek érdekeinek mérlegelésével, a rendelkezésre álló lehetőségek közül számára a legkedvezőbbet választva döntsenek.

Óvodánk, a csoport szervezeti kereteit tekintve heterogén összetételű, mindenkori meghatározója a jelentkezők életkora. Az Erdőszéli Magánóvoda egy olyan hely, ahol a felnőttek is megértéssel fordulnak egymás felé, ahová egyaránt örömmel jár óvodás, szülő és munkatárs, ahol a maga területén mindenki tudása szerint dolgozik, ahol fontos az önképzés, az állandó fejlődés, magas fokú az empátia, a tolerancia és érvényesülnek a gyermekek jogai. Intézményünk működése során igyekszik megfelelni a szülők elvárásainak, a gyermekek igényeinek, a szakmaiságnak és a kor követelményeinek. Elsődlegesen nevelő intézmény, a családi nevelés kiegészítője, amely a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig biztosítja a

gyermeknek intézményes nevelését, programunk a mese-zene-mozgás megszerettetését és a környezetvédelem iránt fogékony gyermekek fejlődésének támogatását és személyiségük fejlesztését vállalja fel. A gyermekek neveléséhez, mint fejlődő személyiséghez közelít, kiemelve azt, hogy fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások közösen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepét meghatározónak tartjuk.

Nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatására, tehetséggondozásra törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy mindannyian korszerű, magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljenek, s meglévő hátrányai csökkenjenek és nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek önállóan, a környezetükben jól eligazodjanak, problémájukra saját megoldást találjanak, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkezők legyenek. Minden gyermekben az egyéniséget értékeljük, és azokat a személyiségvonásokat segítjük, amelyek az iskolai közösségbe való beilleszkedéshez szükségesek.

Az óvodai nevelés a családi nevelést kiegészítő tevékenység. Ennek értelmében, tiszteletben tartjuk a szülők nézeteit, nevelési szándékait (akár vallási, világnézeti, vagy politikai kérdésben óvodánkban semleges magatartást tanúsítunk.)

Mint magánóvoda, a különböző vallási és világnézeti tanok igazságáról nem foglalunk állást, megőrizzük semlegességünket. A pedagógusaink saját értékrendjük szerint végzik nevelői-oktató munkájukat, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítenék, vagy készítenék a gyermeket, a szülőket.

3. Gyermekkép

A gyermek folyamatosan fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei

vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Óvodánkban a nevelés gyermekközpontú, abból az emberi személyiségre jellemző tényből kiindulva, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

4. Óvodapedagógusi képünk

Az óvodapedagógusaink feladata a rájuk bízott gyermekek nevelése, oktatása, melyet az Óvodai nevelés országos alapprogramja (OAP) szerint önállóan és felelősséggel kötelesek elvégezni.

Elvárható tőlük, hogy:

- Megtartsák a pedagógusethika követelményeit, valamint a munkafegyelem és közösségi együttműködés normáit.
- A humanista pedagógia elveivel ellentétes büntetést nem alkalmaznak (testi fenyegetés, megfélemlítés, csoporttól való eltávolítás, alvásra, vagy étel elfogyasztására való kényszerítés).
- Óvják a gyermekek jogait, tiszteljék emberi méltóságukat.
- Elhivatottság, kiegyensúlyozottság, következetesség, pontosság, megbízhatóság, türelem jellemezze munkájukat.
- Kulturált megjelenésükkel, magatartásukkal, viselkedésükkel és beszédkultúrájukkal értékeket közvetítsenek, pozitív mintát adjanak.
- Képviseljék a pedagógiai program szellemiségét.

Óvodánkban alapfeladat az Nkt. 62.§-a alapján, hogy:

- Nevelő és oktató munkájuk során gondoskodjanak a gyermekek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyenek meg minden tőlük elvárhatót.
- Tudásuknak és szakmai felkészültségüknek maximumát adva foglalkozzanak a gyermekekkel, annak tudatában, hogy modell, minta, példakép számukra.
- Biztosítsák a nyugalmat, a szeretetteljes légkört a gyermekcsoportban.

- A csoportszobában és a közös helyiségekben, az óvoda további helyiségeivel harmonizáló esztétikus környezetet teremtsenek.
- A külső világ tevékeny megismeréséhez gondoskodjanak a gyermekeket érdeklő, életkoruknak megfelelő témákról, külső helyszín esetén ügyeljenek a biztonságra, csak megfelelő létszámú kísérettel induljanak el (10 gyermek / felnőtt).
- Megszervezzék és megteremtsék a nyugodt, tartalmas játékhoz szükséges feltételeket (hely, idő, eszköz).
- A szabad játékidő rovására ne szervezzenek más tevékenységet.
- A részképességekben elmaradt, illetve a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel foglalkozzanak egyénileg, szükség szerint működjenek együtt a nevelést, oktatást segítőkkal, és egyéb más szakemberekkel.
- Felismerjék a tehetségeket, képességükhöz mértén támogassák önmegvalósításuk folyamatát.
- Előmozdítsák a gyermekek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjenek azok betartatására.
- Neveljék a gyermekeket egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, és hazaszeretetre.
- Vigyázzanak a rájuk bízott gyermekek testi-lelki épségére, egészségük fejlesztése és megóvása érdekében tegyenek meg mindent, a balesetvédelmi előírásokat betartva, a veszélyhelyzeteket feltárva és elhárítva, ha szükséges, akár más szakemberek bevonásával.
- A gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tartsák tiszteletben, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjanak.
- Az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítsék.
- Nevelő-oktató munkájukat az óvoda pedagógiai programjában meghatározottak szerint, a gyerekcsoporthoz és azok életkorához igazítva, szakszerűen tervezzék meg és ennek megfelelően irányítsák a gyermekek tevékenységeit.
- Folyamatosan ellenőrizzék, mérjék, értékeljék a gyermekek teljesítményét, fejlődését, és erről a személyiséglapon írásos feljegyzést készítsenek, észrevételeikről váltótársukat, felettesüket informálják az érintett gyermek szüleit szükség esetén tapintatosan tájékoztassák.

- A nevelőtestület tagjaként gyakorolják azokat a jogokat és kötelezettségeket, melyet az idevonatkozó jogszabályok határoznak meg.

Intézményünkben a pedagógiai munkát segítő felé is elvárás, hogy legyen:

- mentálisan egészséges, gyermekszerető, gondoskodó, megfelelően kommunikáló, modellkövetésre alkalmas, toleráns, együttműködő, igényes, kötelességtudó,
- a titoktartás szabályait betartó, feladatuk ellátása során önálló és tevékeny, az óvoda elvárásrendszerét ismerő,
- viselkedésével és beszédkulturájával értékeket közvetít, képviseli az óvoda pedagógiai programjának szellemiségét.

5. Az óvodai nevelés, fejlesztés rendszere

Az óvodai nevelés elősegíti az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, tekintettel a különleges gondozást igénylő gyermek ellátására is.

5.1. Nevelési alapelveink

5.1.1. A gyermeki jogok érvényesítése

A gyermeki jogok megfogalmazása több törvényben is megtalálható, ezek betartása az óvoda valamennyi dolgozója számára kötelező. A gyermeknek joga, hogy az óvodában, biztonságban és egészséges környezetben neveljék, oktassák, érendjét, pihenő idejét, tevékenységét életkorának megfelelően alakítsák. Személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani a fizikai és lelki erőszakkal szemben. Nem vethető alá testi fenyegetésnek, megalázó büntetésnek, vagy bánásmódnak.

Az óvodás gyermeknek joga, hogy:

- Képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.
- Alapfokú művészetoktatásban vegyen részt, tehetségének felismerése, illetve fejlesztése érdekében.

- Fejlettségétől függően, a számára leoptimálisabb időben (6-7-8 évesen) tanulmányait megkezdje az általános iskolában.
- Személyiségét szabadon kibontakoztathassa, cselekvési szabadságát megőrizhesse, családi életét, magánszféráját az óvoda tiszteletben tartsa. E jogának gyakorlása viszont nem korlátozhat másokat, nem veszélyeztetheti saját és társai, valamint az óvoda dolgozóinak egészségét, a testi épségét.
- Nemzeti, illetve etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben részesüljön.
- Nevelése-oktatása során a tájékoztatás, az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjen.
- Állapotának, személyes adottságának megfelelően megkülönböztetett, egyénre szabott ellátásban, különleges gondozásban részesüljön.

A tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére napi rendszerességgel iskolaelőkészítő foglalkozásokat tartunk.

5.1.2. Egyéni képességek kibontakoztatása, esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányos helyzetű gyerekek differenciált fejlesztése

Ezeknek a gyermekeknek olyan nevelést és oktatást kell kapniuk, mely növeli általános műveltségüket, egyéni képességeiket, személyi ítélőképességüket, erkölcsi és társadalmi felelősségérzetüket, ezáltal adottá válik, hogy a társadalom hasznos tagjává váljanak. A gyermekeknek legyen meg minden lehetőségük, hogy játszassanak és szórakozhassanak és ezek a tevékenységek feleljenek meg a nevelés által kitűzött céloknak. Az esélyegyenlőség szempontjából nagyon meghatározó, hogy ki milyen családi háttérből érkezik, környezete mennyire mozgás, és ingerszegény. Feladatunk a folyamatos kompenzálás, szókincs, és ismeretanyag bővítés.

5.1.3. Életkori sajátosságok figyelembevétele

Az ember fejlődésében, személyiségének kialakulásában, mint tudjuk az óvodáskor (3-6-7 év) meghatározó. Ezen belül több fejlődési szakasz is észlelhető. A mondatokban éppen beszélni kezdő gyerek mire iskolába kerül, két nagyobb léptékű alakváltozáson megy keresztül, növekedése intenzív (mozgás koordináció - egyensúlyérzék). Mindezekből kiderül, hogy az

óvodapedagógus részéről mennyire fontos munkájának tudatossága. Egyik legfontosabb kérdés, hogy a pedagógus tudja, mikor, miben és mennyire fejleszthető az adott gyerek. Káros a gyerekek fejlődésére nézve, ha a foglalkozások alul tervezettek, de ugyan ilyen probléma az is, ha többet várunk el, mint amire képesek.

A fejlődés dinamikája, hogy mindig csak egy lépcsőfokkal tegyük magasabbra a mércét, mint amire a gyerek éppen alkalmas, ellenkező esetben nem jut sikerélményhez, a feladat megoldásában nem lesz motivált. Vagy unni fogja, vagy számára elérhetetlen lesz a megoldás. Ismernünk kell tehát, hogy a gyerek az óvodába bejövetelekor (*bemenet*) mire képes, az óvodai élete alatt, fejlesztése során hova kell eljuttatnunk őt, hogy amikor elhagyja intézményünket (*kimenet*) biztonságosan tudjon megfelelni a következő életszakasz követelményeinek (iskola). Az óvodai pedagógiai munka ellenőrzése, mérése során pontosan azt vizsgáljuk, hogy a különböző korcsoportokban (kis, középső, nagy) melyek a siker kritériumok, azoknak mennyire felelnek meg a gyerekek, és az óvodapedagógus milyen módszerekkel, eszközökkel tudja eljuttatni csoportját a megfelelő fejlettségi szintre.

Célunk, hogy a gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére, hat-hét éves korára elérje az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Lépjen be a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

5.1.4. Gyermekközpontú, inkluzív, multikulturális nevelés

A gyermekközpontú nevelésünk legfontosabb kritériuma, hogy önálló, a problémákra saját, egyéni megoldást kereső, felszabadult gyerekeket neveljünk. Központba helyezve a gyerekekben rejlő lehetőség, tehetség kibontakoztatását, a kreativitás fejlesztését azáltal, hogy az általunk szervezett tevékenységek közben a gyerek meghatározó élmények egész sorát élje át. Az ilyen szellemiségű óvodában a gyerekek körében ismeretlen fogalom a szorongás, a gátoltság és a félelem érzete. Könnyen és bátran fejezik ki magukat, gondolataikat szabadon elmondják. Személyiségükben a pozitív tulajdonságok erősödnek. A gyermekközpontú pedagógiánk előfeltétele az inkluzív (sokszínűsége építő, befogadó) nevelés. Az inkluzív oktatási környezet pedig, elképzelhetetlen a multikulturális (elkülönülő kultúrák együttélése) nevelés-oktatás szemléletének érvényesülése nélkül, ahol a gyerek egyediségében megjelenő kulturális és közösségi sajátosságok értéként jelennek meg, melynek segítségével a különbözőség egyenjogúsítása valósulhat meg.

Az inkluzív óvoda kiemelt tartalmi jellemzői:

- a kirekesztés elleni küzdelem, a különbözőség elfogadása, tolerálása,
- a nyitott, befogadó légkör, az együttműködés valamennyi formáját tekintve (gyerek-óvónő-dajka, gyerek-gyerek, gyerek-szülő, óvónő-óvónő, óvónő-dajka, óvónő-szülő),
- a cselekvésre épülő, tevékenységorientált nevelési-oktatási formák (kapcsolódva a gyermekközpontú és az alternatív pedagógiai gyakorlatokhoz) alkalmazása,
- az egyéni képzési terven alapuló és egyéni szükségletekhez igazodó nevelés-oktatás,
- a hagyományos pedagógiai szerepek változása, átértékelése.

Az inkluzív nevelés során tehát az alapvető szemléletünk az, hogy figyelembe vesszük a gyerekek egyéni különbségeit, ezeket értékként fogjuk fel, s erre építkezve alakítjuk ki a befogadó környezetet. A befogadó környezet egyben azt is jelenti, hogy a nevelésben résztvevő valamennyi személy a kölcsönös együttműködés szellemében tevékenykedik, kommunikál. Mindez biztosítja a gyermeki jogok elvéből kiindulva a minőségi oktatási környezet létrehozását, ahol a hatékonyság, eredményesség és méltányosság hármas egysége meg tud valósulni. Az inkluzív óvodának feladata minden gyerek számára az egymással való sokoldalú, kommunikációs, interakciós és kooperatív oktatás lehetőségeinek megteremtése.

A multikulturális nevelés demokratikus oktatási rendszer, ahol a gyereknek joga van saját kultúrája megtartása mellett a sikeres társadalmi integrációra.

Ennek megvalósításának érdekében feladatunk:

- Az előítéletek csökkentése, a sztereotípiák háttérbe szorítása és az együttműködés szociális kompetenciájának fejlesztése.
- Biztosítani az esélyegyenlőség pedagógiáját a kulturális hovatartozástól függetlenül.

A multikulturális nevelés eszközrendszerébe tartozik a kooperatív tanulás módszere, mely születését annak a nevelési, oktatási igénynek köszönheti, hogy a kulturális sokszínűséget konfliktusmentesen és eredményesen lehessen kezelni. A kooperatív tanulás alkalmazásakor a napi gyakorlat szintjén valósul meg a valódi inkluzív rendszer működtetése.

A kooperatív tanulással együtt járó tevékenységsorozatot összefoglalóan együttműködő tanulásnak nevezzük. Együttműködő tanulásról pedig csak akkor beszélhetünk, ha az egy

konkrétan leírható és megvalósítható, gyakorlati alapelvekkel segített, demokratikus együttműködési tevékenység.

Az új emberképből következően változik tehát a nevelés-oktatás elmélete is. Az új elmélet a régi beidegződéseket leépítve funkcionális képzést jelent, amely tudás „átadása” helyett a gyerek testi, értelmi és lelki erőit egyaránt kívánja aktivizálni, fejleszteni, elsősorban a jártasságok, alapkészségek, kompetenciák egyéni fejlesztésén keresztül. Tiszteletben tartva az egyéni szabadságot a tevékenységek és munkamódszerek megválasztásában, önállóságot biztosít a megoldás, a feladatvégzés kivitelezésében. A nyitott nevelés, oktatás egy nyitott, dinamikus folyamat, s e folyamat számára minden óvónőnek, élve a pedagógiai szabadság adta jogával, magának kell kidolgoznia a módszerhez a megfelelő eszközöket, ahol az óvónő moderátora az önvezérelt (kooperatív) tanulási folyamatnak. Ehhez a munkához pedagógusaink, dadusaink gyerekszeretete és szakmai hitelessége ad garanciát. A gyermekközpontú, inkluzív intézményben az óvónő szakmailag jól felkészült, lelkileg kiegyensúlyozott, hisz abban, amit tesz, ezáltal válik hiteles, és pozitív modellé a gyerekek számára.

5.1.5. A pozitív és a negatív diszkrimináció elkerülése

A hátrányos megkülönböztetésnek számít minden olyan nevelői magatartás, melynek célja a gyerek megalázása, megfélemlítése (testi-lelki), valamilyen tevékenységből való kizárás, alapjogosultság megvonása (pl.: nem viszem ki az udvarra, mert rossz volt). Egy egész csoportot érhet hátrány abban az esetben, ha a pedagógus szakmai tudása, munkája nem éri el a megfelelő színvonalat, a szakmai követelményeket, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak. A különbözőség elfogadásával kapcsolatos problémák óvodánkban is megjelenhet. Hiszen a hozzánk járó gyerekek családja is különféle vallási, felekezeti kisebbséghez tartozhatnak. Feladatunk a kisebbségi öazonosság megőrzése mellett, hogy a gyerekeket szocializáljuk. A jó nevelői munka alapja a feltétel nélküli bizalom, szeretet. Ilyen alapokon lehet csak a gyerekek valódi értékeit megtalálni, kibontakoztatni. Ezt az egymás felé fordulást kívánjuk meg a gyerekektől is, amikor arra neveljük őket, hogy ne árulkodjanak, ne közösjenek ki senkit, szívesen játszanak egymással. Legyenek türelmesek a lassabban haladókkal és segítsék a gyengébbeket. A diszkrimináció magába foglalja a pozitív diszkrimináció kérdését is. Egy gyerek túlértékelése, a csoportból való kiemelése, sztárolása éppen úgy elvezethet a személyiség torzulásához, mint ellenkezője, az állandó elmarasztalás, kirekesztés.

5.2. Nevelési céljaink, feladataink

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazottakkal összhangban.

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösség nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

5.2.1. Nevelésünk céljai

- A családi nevelés folytatása, kiegészítése az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig, kiegyensúlyozott, életkedvvel teli, derűs és kreatív gyerekek nevelése, személyiségük folyamatos /külső kényszer nélkül/ fejlesztése, egyéniségük, képességeik tiszteletben tartása mellett.
- Óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- A kooperatív tanulás megtanítása, a módszerből fakadó eredmények tudatos erősítése.
- A gyermeki személyiség kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- A gyerekek komplex nevelése, mindezt érzelmileg biztonságot nyújtó, jó légkörű, esztétikailag barátságos környezetben.
- Biztonságos, családias, szeretetteljes légkör megteremtésével a testi, az érzelmi, értelmi és a szociális fejlődés elősegítése, szocializációjának megkönnyítése, segítése.
- Egészséges, élményekben gazdag, harmonikus fejlődési ütemének elősegítése sokféle színes óvodai tevékenység biztosításával, fejlesztésével.

5.2.2. Nevelési feladataink

- A gyermekközpontú, illetve az inkluzív óvoda elveinek megvalósítása.
- Az óvodáskorú gyerekek ellátása, gondozása, testi - lelki szükségleteinek kielégítése.
- A ránk bízott gyerekek maradéktalan ellátása, fizikai és mentális gondozása az egészséges életmódra nevelés keretén belül.

- Minden gyerek számára a nevelés optimális feltételeinek (személyi, tárgyi), és az egyenlő hozzáférésnek a biztosítása.
- A szocializáció elősegítése, közösségi életre való nevelés.
- Az egészséges életmód kialakítása.
- A gyerek környezettudatos magatartásának kialakítása.
- Az anyanyelvi, érzelmi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.
- Erkölcsi, az esztétikai és az intellektuális érzelmeik alakulásának segítése.

5.2.3. Az óvodai élet megszervezése

A játék - tanulás - munka, mint a nevelés eszköze, egységes tevékenységrendszerben valósul meg. A játék fejlesztő hatásának tudatos kihasználásával bontakoztatjuk ki a gyermekek képességeit, és fejlesztjük készségeiket. Fontosnak tarjuk az élménynyújtást és lehetőséget teremtünk az egyéni tapasztalatszerzésre. Óvodai nevelésünk minden tevékenységét, kiemelten a játékot szövi át a nyelvi kommunikáció/kifejezőmód, önkifejezés, a környezettudatos magatartás, fenntarthatóságra nevelés megalapozásával.

Az óvodai élet megszervezését úgy alakítjuk óvodánkban, hogy a legtöbb idő a játékra jusson, melybe beépül a gyermekek részéről a cselekvő, tevékenységben megvalósuló tanulás és a munka jellegű feladatok ellátása. Az óvodapedagógusok és a segítők részéről megszervezzük és megvalósítjuk a gyermekek ellátását, gondozását, testi, lelki szükségleteiknek kielégítését, fizikai, érzelmi és értelmi képességeinek fejlesztését, a részképességekben lemaradtak felzárkóztatását, a tehetséggondozást, a szocializáció elősegítését, az értékorientált közösségi nevelést. A gyermek egészséges életmódra neveléséhez, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a rendszerességet, a kiszámíthatóságot. A tevékenységek differenciáltan az életkori sajátosságok és az egyéni képességeknek megfelelően, differenciáltan valósulnak meg, mind a tervezésében, mind a szervezésében.

A napirendet a különböző tevékenységekhez a gyermek egyéni szükségleteihez, életkorához és az évszakokhoz igazítjuk. A következetességgel, a rendszerességgel érzelmi biztonságot teremtünk a gyermekek számára.

A napirendünket a folyamatosság és a rugalmasság jellemzi. Fontosnak tartjuk a tevékenységek közötti időbeli helyes arányok kialakítását, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét és a felesleges várakozási idő minimálisra csökkentését.

Napirend

kezdet:	vége:	Tevékenység megnevezése:
7.30	10.30	Játék, szabadon választott tevékenység
8.00	9.00	Folyamatos reggeli
9.00	10.00	Játékba ágyazott tanulás, kezdeményezés, tervezett tevékenység
10.00	10.30	Gyümölcsévés, rendrakás, öltözködés
10.30	11.45	Játék a szabadban, sport tevékenységek, bakancstúra
11:45	12.00	Vetkőzés, testápolás, terítés
12.00	12.30	Ebédelés
12.30	12.45	Testápolás, öltözködés, ágyazás
12:45	15:00	Mese hallgatás, pihenés
15:00	15:15	Ébredés, ágyazás, öltözködés, testápolás
15:15	15:30	Terítés, uzsonnázás
15:30	17:30	Játék, szabadon választott tevékenység

Hetirend

A hetirend kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek terhelhetőségét, együttműködő képességét. Fontosnak tartjuk, hogy a különböző ismeretszerzési lehetőségek kiegészítsék egymást. Egy-egy nap lehetőséget adjon egy téma sokoldalú megközelítésére, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével igyekszünk ezeket megvalósítani.

A gyermekek hetente részesülnek:

- Mesélés-verselés,
- Külső világ tevékeny megismerése,
- Ének, zene, énekes játék, gyermek tánc,
- Mozgás,
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka foglalkozásokon.

A gyermekek tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, egyéni terhelettséghez igazodó iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

5.2.4. Az óvodai oktató-nevelő munka tervezése

Az óvodapedagógusok nevelési és ismeretszerzési tervet készítenek, és nyomon követik a gyermekek egyéni fejlettségét.

Nevelési terv gyermekek életkori és fejlettségi szintjének megfelelően lebontva készül.

A nevelési évben készült tervek:

- Egy beszoktatási terv (szeptember)
- Két nevelési terv (október-január, február-június) és az adott időszak értékelése
- Egy nyári nevelési terv
- Éves terv (témakörök lebontása minden tevékenységi formában)
- Tematikus terv

Gyerekek mérése, egyéni nyomon követési napló tartalmi elemei:

- anamnézis lap
- megfigyelések, értékelések, fejlesztési tervek, szülők tájékoztatása évente 2 x (január 31-ig, június 15-ig)
- gyermek rajza (fa, ember, ház) 3 havonta
- 5 évet betöltött gyermekek mérése, visszamérése

6. Az óvodai élet tevékenységformái

6.1. A gondozás szerepe az óvodai élet szervezésében

Nevelési célunk

A gyermekek gondozása, testi-lelki szükségletük, mozgásigényük kielégítése.

Nevelési feladatunk

A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása, fejlődéséhez szükséges egészséges, balesetveszélyektől mentes, esztétikus környezet megteremtése. A testi szükségletek kielégítése megalapozza a gyermekek jó közérzetét, ami minden tevékenységéhez szükséges, ezért fontosnak tartjuk az óvodapedagógus és a gyermekek közötti meghitt, megértő, őszinte viszonyt, a természetes testközelséget, a hiteles, bizalomkeltő kommunikációt, empátiát, tapintatot, elfogadást.

A testi és pszichés gondozási és nevelési feladatokat mindig a gyermek életkorának és képességeinek, fejlettségének megfelelően tervezzük és valósítjuk meg.

Azt valljuk, hogy eredményes nevelést csak közös együttműködéssel lehetséges az óvoda minden dolgozójának és a szülőknek az összedolgozásával, mely által a nevelési hatások egymást kiegészítve felerősödnek, és hatékonyá válnak.

Óvodánkban a gondozó-nevelő munka tartalmazza azokat a nevelési, gondozási feladatokat, melyek biztosítják a gyermekek fejlődését, a közösségi életre való felkészítését, az önállóságra nevelést.

A gondozási tevékenységek

Étkezés

A gyermekek napi négyszeri étkezését, étrendjét törekszünk változatos és megfelelő tápanyag összetételűen megvalósítani. Különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése a célunk. Az étkezési szokásokat úgy alakítjuk ki, hogy minél kevesebb várakozási idő legyen, ezért a reggeli folyamatosan valósul meg, a játékidő megnövelése érdekében.

A gyermekeknek különböző táplálkozási szokásaik vannak, fontos számunkra a tolerancia mellett az ételek az ízek megismertetése. A nap folyamán biztosított a gyerekek számára a folyamatos folyadékfogyasztás, erre ösztönözzük a gyerekeket.

Testápolás

A testápolás, a gyermekek tisztaságigényének kialakítása a feladatunk. Itt is elengedhetetlen az óvodai és a családi gondozási szokások összehangolása, az azonos elvek betartása. A bőrápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztántartásához megteremtjük a szükséges tárgyi feltételeket, a kulturált mosdóhasználatához megteremtjük az intim feltételeket. A pandémiás helyzet fennállása esetén még nagyobb figyelmet fordítunk az alapos, helyes kézmosásra, fertőtlenítésre.

Öltözködés

Az időjárásnak megfelelő öltözködésre tanítjuk a gyermekeket. A praktikus, kényelmes és ízléses, valamint a sporttevékenységekhez szükséges öltözködésre sarkaljuk a gyermekeket.

A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása

Legfontosabb feladatunk ezen a téren a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása. Az egészséges életmód szempontjából fontos fejlesztési színtér a tornaterem és az udvar.

Mozgás

A gyermekek mozgásigényét kielégítjük, mozgásukat fejlesztjük, ezeknek a foglalkozások megtartásával kapcsolatos szervezési, foglalkozástartási feladatok koordinálása fontos feladatunk. A gyermekek mozgásfejlesztését a lehetőségekhez képest a szabad levegőn biztosítjuk, a gyermekek által választott sokfajta mozgásos tevékenységgel. A különböző alapmozgásokat, képességeket mozgásos játékokkal fejlesztjük, a gyermekek életkorának, képességeinek megfelelően. A betegségből gyógyult gyerekeket fokozatosan szoktatjuk az erőteljesebb mozgáshoz. Rendszeres tartunk fogó-, futójátékokat, melyek ösztönzően hatnak a gyerekekre, fokozzák a szív jó vérellátását, a rugalmasságot, állóképességet, egyensúlyérzéklet, mozgáskoordinációs képességeiket. Az óvoda sajátossága a terasz, melyet abban az esetben még több alkalommal használunk, mikor az időjárás mást nem enged meg.

Levegőzés

Az év minden időszakában, a lehetőségekhez mérten, a lehető legtöbb időt töltenek a gyermekek a szabadban. Mindig biztosítjuk a sokfajta tevékenységet, erdőjáró (bakancstúra) napokat. A szabad levegőn való tartózkodás növeli a gyermekek edzettségét, ellenálló képességét.

Pihenés

Az egészséges életritmushoz a pihenés éppen úgy hozzátartozik, mint az ébrenlét alatti tevékenység. A nyugodt alvás feltételeit megteremtjük, (a külső és belső erős ingerek kiküszöbölésével). Az alvó pihenő gyermekek részére megfelelő hőmérsékletet, friss levegőt biztosítunk ügyelve arra, hogy hideg levegő közvetlenül egy gyermeket sem érjen. A nyugodt pihenés feltétele a csend, és a biztonság. Az elalvás előtti nyugtató hatású halk zenét teszünk be a lejátézóba, valamint a mesélés elengedhetetlen eleme ennek az időszaknak. Figyelembe vesszük, hogy a gyermekeknek különböző az alvásigénye, ezért lehetőséget teremtünk a szükséges pihenés utáni tevékenységek biztosítására.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

Kialakul a testápolás iránti igényük, szokásukká válik a rendszeres, gondos tisztálkodás, alapos kézmosás, fésülködés, fogápolás. Önállóan, lehetőség szerint figyelmeztetés nélkül végzik az alapvető testápolási tevékenységeket a nap során bármikor, amikor szükséges. A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat. Odafigyelnek és kielégítik egyéni szükségleteiket, szükség esetén jelzik ezekkel kapcsolatos problémájukat, kéri felnőtt, vagy társuk segítségét. Zsebkendőt önállóan használják. Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, mennyit isznak. Szólnak, ha éhesek vagy szomjasok. Kulturáltan, csukott szájjal esznek. Figyelnek a környezetük tisztaságára. Biztonságosan használják a kanalat, villát, kést. Önállóan öntenek, kennek, mernek maguknak ételleket. Teljesen önállóan, és helyes sorrendben öltözködnek, a ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket bekötik, becsatolják. A ruhájukat esztétikusan, összehajtva teszik a helyére. Ügyelnek saját külsőjükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés. Zavarja őket a piszkos ruha. Jelzik és megoldják, ha melegük van, vagy fáznak. A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani, tudatosan odafigyelnek a növényekre, állatokra, a hulladékok szelektív gyűjtésére. Kérésre a játékokat elrakják, aktívan segítenek a teremrendezésben. Részt vesznek a tevékenységhez használt eszközök előkészítésében, kiosztásában, összeszedésében. A széket beemelik maguk alatt, illetve, ha felállnak beteszik az asztal alá. Szívesen vesznek részt a tevékenységekben.

6.2. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszközének tekintjük a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonzásban azonosságot mutató munka és munkajellegű játékos tevékenység: az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás. A gyermek munka jellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység. A munka a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetősége. A munka jellegű tevékenységek a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze. A gyermeki munka tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos pozitív értékelés jelent.

Nevelési célunk

A gyermeki munka vonzóvá tétele, megszerettetése. A munkához való helyes viszony kialakítása. A munkában vállalt önkéntesség és a közösség érdekében végzett tevékenység örömeinek érzékeltetése.

Nevelési feladatunk

A gyermek által végzett munka során a meglévő tapasztalatok erősítése, bővítése, gyakoroltatása, és a munka eredményének megbecsülésére nevelés.

Kitartásra, felelősségérzetre, kötelesség teljesítésére szoktatás. Az iskolaalkalmasság szempontjából a munkavégzéshez szükséges készségek megalapozása, a rendszeresség, a folyamatosság lehetőségeinek megteremtése, megvalósítása.

Tevékenység

Munka jellegű tevékenységek megszervezése, biztosítása, melyek végzése közben minél többször át tudják élni az önmagukért és a közösségért végzett munka örömét, a célért vállalt erőfeszítés szépségét, nehézségét. Elismerésünk buzdítóan, megerősítően hat, a tevékenység megismétlésére ösztönzi a gyerekeket. Minél kisebbek a gyermekek, annál több időt fordítanunk a különböző feladatok gyakorlására, figyelünk az egyéni munka ütemére, a differenciált segítségadásra is. Munkajellegű tevékenységek során megteremtjük a naposi munka feltételeit. Az alkalomszerű munkáknál, mint a teremrendezés - játékjavítás, tisztítás, készítés - különböző megbízásoknál figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságát, egyéni fejlődését.

A kertben végzett munka mind a négy évszakra kiterjed. Biztosítjuk a munkához szükséges eszközöket. A természetsarok folyamatos gondozása, a madarokról felelős gondoskodás kialakítása kiemelt feladatunk.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Kulturált étkezés terén - viselkedés elemi szabályainak betartása (környezet rendjének megtartása, figyelmesség a kisebbek iránt). Közösségért végzett munka terén - pozitív hozzáállás legyen a jellemző, szívesen vállaljanak munkát (virágöntözés, sepregetés, állatok gondozása stb.). Önkiszolgálás terén - a nagyok segítsék a kisebbeket. Saját személyükkel kapcsolatos teendőket önállóan végezzék el. Feltételeket teremtő munkavégzést szívesen és önként vállaljanak. Alkalomszerű munka terén - szívesen teljesítsenek megbízások alapján feladatokat (kirándulás és séta kapcsán megfigyeltetés stb.)

Vegyenek részt a reggeli és tízórai készítésében, a gyűjtőmunka során kialakított gyűjtemények rendben tartásában, a takarításban, kertészkedésben, más tevékenységekhez az eszközök előkészítésében, elrakásában, ünnepek, sportrendezvények előkészítő munkáiban.

6.3. Erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága, hogy érzelmei dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezt szükségesnek tartjuk, hogy már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érhék a gyermeket; az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze. Törekszünk, hogy az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és én tudatának alakulását, engedjen teret én-érvényesítő törekvéseinek, neveljük a gyermeket az elfogadására, a toleranciára. A közös élményekre épülő együttes tevékenységek gyakorlása segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését. A kulturált viselkedési formák megtanítása során alakítjuk ki a gyermekekben az egymás és a felnőttek iránti szeretetet, tiszteletet és türelmet.

Nevelési célunk

A gyermekekben alakuljanak ki és rögzüljenek a helyes viselkedés és magatartás szabályai, normái.

Nevelési feladatunk

A gyermekcsoporton belül az együttélés szabályainak bemutatása, megtanítása. A kulturált, udvarias, erőszakmentes, etikus viselkedés megtanítása, gyakorlása az adott közösségen belül. A helyes szokásrend kialakítása, az azokhoz való alkalmazkodás erősítése, mely biztonságot, kiszámíthatóságot, védettséget jelent a gyermekek számára. A gyermekek egymás közötti kapcsolatának alakulásában is lényeges, hogy a szabályokkal, hagyományokkal, alapvető emberi értékekkel el tudjunk fogadtatni. Ilyen a figyelmesség, az együttélés, az önmaguk realitásabb megítélése, a másokkal szembeni türelem és a tolerancia. Illetve a csoport szokásrendszere is, melynek kialakítása a csoportos két óvodapedagógus és dajka együttes felelőssége. Erősítjük összetartozási érzésüket, bátorítunk, önbizalmukat növeljük, ez hozzájárul pozitív énképük erősítéséhez. A tevékenységeken belül olyan választási lehetőséget

biztosítunk, amely fejleszti a gyermekek döntési képességeit, így képesek lesznek változásra, változtatásra. A nap során figyelembe vesszük, segítjük önálló véleményalkotásukat. Tiszteletben tartjuk a gyermekek döntési jogát, fenntartjuk a tévedés és a hibajavítás lehetőségét. Az inkluzív nevelés során alkalmunk adódik a magyar népszokások, bölcsességek megismerése mellett, a multikulturális, és interkulturális módszerek alkalmazásával más népek szokásainak, értékítéleteinek, normáinak megismerésére. Ezáltal a csoportunk élete színesedik, a közösségi élet, az elfogadás erősödik. Feladatunk a szülőföldhöz való kötődés alapjának lerakása az erkölcsi nevelés eszközeinek segítségével, a pozitív emberi értékek (őszinteség, tisztesség, becsületesség, önmagunk és mások tisztelete, a közösen végzett munka öröme, együttérzés, stb.) erősítése. Az erkölcsi nevelésben is fontos és meghatározó szerepünk van az óvodapedagógusoknak. A helyes és a helytelen, a jó és a rossz, az igazságos és az igazságtalan, igazmondás, stb. fogalmainak közvetítése közben egyéniségünkkel, viselkedésünkkel, személyiségünkkel formáljuk a csoport életét. Segítséget nyújt a gyermekek erkölcsi nevelésében, ha az egyetemes kultúra mellett a művészetek, ezen belül a népművészet is megjelenik (népmese, népköltészet, dalos játékok, népi bölcsességek) a mindennapokban. A hagyományörzés, a jeles napok, az óvodai ünnepek, műsorok segítségével alakítjuk a gyermekben a hazaszeretet érzését is. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is érette válnak az iskolára, képesek lesznek az együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttekkel és gyermektársaikkal egyaránt.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Alkalmazkodnak a csoportban és az óvodában kialakult szokásokhoz, aktívan részt vesznek a közös tevékenységekben. Társas kapcsolataik megfelelőek, képesek együttműködni, alkalmazkodni. Erkölcsi normáik lehetővé teszik a közösségben való eligazodást. Kötődnek az óvodához, bizalommal fordulnak az őket körülvevő felnőttekhez, csoporttársakhoz, s baráti kapcsolatok alakulnak ki. Életkoruknak megfelelő témákban ismerik az erkölcsi értékek, normák és szabályok követelményeit. Társaikat segítik, toleránsak, meg tudják becsülni a saját és mások viselkedésének helyességét, és véleményüket meg tudják indokolni. Kialakulóban van önfegyelmük, reális értékítéletük. Konfliktushelyzeteik többségét önállóan megoldják, vagy segítséget kérnek ennek rendezéséhez. Megerősödik a biztonságérzetük és alkalmazkodnak a csoport szokásrendjéhez. Betartják az alapvető viselkedési szabályokat, vágyaikat alá tudják rendelni, uralkodni tudnak érzelmeiken. Viselkedésükben a kötelesség, önfegyelem, feladat- és szabálytudat fellelhető, alakul a morális érzékenysége (együttérzés,

udvariasság, becsületesség, mások tisztelete). Kitartásuk, munkatempójuk, önállóságuk, önfegyelmük, reális értékítéletük alkalmassá válik az iskolai feladatok elvégzésére.

6.4. Értelmi nevelés

Az értelmi nevelés során a gyermekek hatékony értelmi fejlesztése mindig érzelmileg motiválható.

Nevelési célunk

A gyermekek kreatív, logikus és önálló gondolkozásának kialakítása és fejlesztése. A játékba integrált tanulási folyamatokon keresztül az értelmi képességek fejlesztése.

Nevelési feladatunk

A gyermekek kíváncsiságának, a világ jelenségei iránti érdeklődésének maradéktalan kielégítése, közvetlen tapasztalatszerzés, élménypedagógia, tevékenykedtetés által.

Tehetséggondozás: a kiemelkedő képességű gyermekek, tehetségígéretesek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése, lehetőségekkel való megismertetése, mely segíti őket fejlődésükben.

Az értelmi nevelés további feladatai egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és az alkotóképesség fejlesztése. A játékon keresztül fejlesztjük a gyerekek értelmi képességeit, melyhez olyan szervezett tanulási lehetőségek teremtünk, ami a játékba integrált ismeretszerzést magába foglalja (játékból indított, majd játékba visszavezetett). Lényegesnek tartjuk a komplexitást, ezért a tevékenységeket integráltan tervezzük, irányítjuk. A gyermek nyitottságára építve segítjük elő azt, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jelenségekre, helyzetekre. Az ismeretek bővítéséhez használjuk az IKT eszközöket és rendszeresen beépítjük a tudatos használatának kialakításának lehetőségeit. Alkalmazzuk a kooperatív tanulási folyamat elemeit, ismereteiket bővítő, fejlesztő foglalkozásokat szervezzünk. Óvodánk feladata valamennyi értelmi képesség, a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Képesek figyelem összpontosításra, a problémamegoldó, kreatív gondolkodásra. Sokoldalú

tevékenységük során formálódik és tökéletesedik megfigyelőképességük. Kialakulnak jártasságaik, készségeik, képességeik, mely által az érzelmileg motivált cselekvéses gondolkodás szintjéről eljutnak a fogalmi gondolkodásig. Képesek az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazására, tapasztalatok útján szerzett ismeretek emlékezetben tartására, fejlődik reprodukív emlékezetük. Képesek az ismeretek alapján életkoruknak, egyéni fejlettségüknek megfelelő feladatok irányított, majd önálló megoldására. A gondolkodási műveleteket koruknak megfelelően végzik. Kialakult észlelési képességeiket összerendezetten tudják használni. Auditív és vizuális képességeik megfelelőek. Kialakult tér és időészlelésük. Az önkéntelen emlékezeti bevésés felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele. A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Lényeges jegyek alapján képesek az általánosításra, felismerik az ok- okozati összefüggéseket.

6.5. Anyanyelvi nevelés

Az óvodai nevelőtevékenység egészében kiemelt jelentőségű az anyanyelv – kommunikáció fejlesztésére, ehhez a kommunikációs tér megteremtése fontos teendőnk, ahol verbális és nonverbális kommunikáció alakítását a helyes mintaadással tudunk megvalósítani. Különösen a beszédkedv fenntartására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések megfelelő megfogalmazására és a válaszok igényességére figyelünk. Az értelmi nevelés további feladatainak tekintjük: a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését, bővítését, az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) és a kreativitás fejlesztését, szókincsük bővítését.

Nevelési célunk

A gyermekek egyéni fejlettségük szintjén helyesen és szívesen beszéljenek. Kéréseiket, gondolataikat gátlás nélkül, mindenki számára érthetően fogalmazzák meg.

Nevelési feladatunk

Az óvodások szókincsének bővítése, valamint megfelelő példamutatással a helyes beszédkultúra, beszéd szerkezet kialakítása. Kommunikációs tér biztosítása. Beszélgetésre

alkalmas légkör megteremtésével arra ösztönözzük a gyermeket, hogy élményeiket, gondolataikat bátran mondják el. Óvodapedagógusként mintaként- modellként kommunikálunk a nyelvi stilisztikai eszközök helyes használatával. Folyamatos szókincsbővítéssel a szép, választékos, kifejező beszédet gazdagítjuk, ehhez a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve, változatos tevékenységeket biztosítunk. Kihasználjuk a társas érintkezésben alkalmazható viselkedési formák gyakorlását, melynek legeredményesebb színtere a játék. Bővítjük a gyermekek spontán szerzett tapasztalatait, az ismeretek átadását, rendszerezését szinte minden esetben az anyanyelv használatán keresztül valósítjuk meg. Meghatározott rendszerességgel anyanyelvi játékokat kezdeményezünk. A súlyosan beszédhibás gyermekekhez logopédus együttműködését kérjük, logopédiai foglalkozásokra irányítjuk.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

A gyermekek gondolataikat érthetően, összefüggően tudják kifejezni mások számára, beszédük legyen folyamatos, összeszedett, logikus, érdeklődő és bátran kérdező. Az új szavakat aktívan használják, szókincsük a tapasztalatszerzés során bővüljön. Ki tudják fejezni érzelmeiket, élményeiket, képesek legyenek mesélni, önálló történetet kitalálni. Tisztán, nyelviileg helyes mondatszerkesztéssel beszéljenek. Életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal tudják kifejezni magukat, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkossanak, tisztán ejtsék a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek). Fogalomalkotásuk legyen pontos, egyre jobban értsék az elvont fogalmakat. Alakuljon ki a beszédfigyelmiük, figyelmesen, nyugodtan hallgassák meg a mások mondanivalóját. Beszédjüket személyiségüknek, és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeiknek megfelelő gesztusokkal, mimikával kísérik. Páros és csoportos beszédhelyzetben megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal teremtsék meg és tartsák fenn a kapcsolatot. Beszédértésük és beszédhang hallásuk kellően fejletté váljon az írás – olvasás megtanulásához.

6.6. Érzelmi nevelés

Az óvodáskorú gyermekek érzelmi nevelése meghatározója pedagógiai tevékenységünknek. A gyermek érzelmi biztonságát az egyéni bánásmóddal tudjuk erősíteni. Figyelünk arra, hogy mindenki szeretne a közösség elfogadott tagja lenni, illetve hogy a csoporton belül kiemelt figyelmet kapjon. Szem előtt tartjuk, hogy az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége.

Nevelési célunk

Érzelmileg gazdag, kiegyensúlyozott gyerekek nevelése, egyéniségük, alapképességeik kibontakoztatása egy adott közösségen, csoporton belül.

Nevelési feladatunk

Érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, szorongásoktól, félelmektől mentes, családi légkör megteremtése az óvodába lépés pillanatától az óvodáskor végéig. Megismertetni a gyermekeket a szűkebb és tágabb környezetükkel, annak érdekében, hogy idővel a szülőföldhöz, a hazához való érzelmi kötődése kialakuljon. A családi légkör adja meg az alaphangulatot az elmélyült, tartalmas játékhoz, tevékenységhez, feladatok megoldásához és a problémamentes kapcsolatteremtéshez gyermek és felnőtt, illetve gyermek és gyermek között. Fontos, hogy az óvoda minden felnőttje és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív attitűd, bensőséges érzelmi töltés jellemezze. Az érzelmi nevelés során is segítjük a gyermekek önkifejezési, önértékelési törekvéseit, önbizalmuk erősítésével. Az én tudat, az ego erősítése mellett feladatunk, hogy a közösségi érzés kialakuljon, megerősödjön a gyerekekben (az én csoportom, az én óvodám, - sajátom, miénk, stb.). Törekszünk, hogy minden gyermeket meghallgassunk, a kötetlen beszélgetések során a csoport valamennyi tagja azt érezze, hogy figyelnek rá, véleményét, elképzeléseit elfogadják. Tudatosan és szakszerűen viszonyulunk a kiemelkedő tehetségű gyerekekhez, illetve amennyiben szükséges segítjük a felzárkóztatásban a rászoruló gyermekeket.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Pozitív viszonyban legyenek önmagukkal és környezetükkel. Ismerjék és alkalmazzák az alapvető viselkedési normákat és szabályokat. Felismerjék, értékeljék és megbecsüljék magukban és környezetükben a jót és a szépet. Önértékelésük egyre realisabb legyen, alapvető értékítéllettel rendelkezzenek. Cselekedeteiket már ne csak az érzelmek uralják. Önállóságuk, önfegyelmük, kitartásuk, feladattudatuk, szabálytudatuk tegye képessé őket a feladataik ellátására. Legyenek szociálisan érettek az új közösség elfogadására, váljanak együttműködővé és alkalmassá a kapcsolatteremtésre új közegben is, felnőttel és gyermektársaikkal egyaránt. Várakozással, érdeklődéssel készüljenek az iskolai életre.

6.7. Egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmódra nevelés szintén fontos nevelési terület, mely magában foglalja a gyerekek testi-lelki gondozását, a megfelelő életritmusuk kialakítását.

Nevelési célunk

Az egészséges életvitel igényének kialakítása. A gyermekek testi - lelki fejlődésének elősegítése. Mindennapos mozgásfejlesztés: sporttevékenységekkel, szabad vagy szervezett mozgásos tevékenységekkel, mozgásos játékokkal. Az egészséges táplálkozás megszerettetése. A környezettudatos magatartás kialakítása.

Nevelési feladatunk

A gyermekek testi és lelki gondozása, egészségének védelme, óvása és a fejlődésükhöz szükséges egészséges környezet biztosítása. Fenntarthatóságra nevelés. A népesség egyre romló egészségügyi állapota, a természeti környezet szennyezése csak az emberi viselkedés és gondolkodás megváltoztatásával állítható helyre. Ezért az egészséges életmód kialakításáért már az óvodában is sokat tehetünk, a helyes szemléletmód kialakításával mintát mutathatunk a gyerekek számára saját jövőjük érdekében. A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életünknek. Biztosítjuk a teret és időt a nagymozgásokhoz és a különböző sporttevékenységekhez. A gyermekek edzettségét a szervezett mozgáson túl kirándulásokkal, sétákkal is erősítjük. A láb rendellenességeinek elkerülése érdekében lábtornát tartunk és erre alkalmas tornaszereket alkalmazunk. Emellett a testnevelés foglalkozások alkalmával kúsznak, másznak, lépcsőznek a gyerekek és fejlesztjük egyensúlyérzéküket is erre megfelelő gyakorlatokkal. Óvodánk mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra. Ezek közé tartozik a sport és mozgásos tevékenységek, a testedzés és a pihenés aránya, az egészséges táplálkozás megismertetése és a balesetmentes környezet biztosítása. Az egészség védelme tanítható, fejleszthető. A kisgyermekkorban történő egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van. Ezeket figyelembe véve az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület. Az óvodai nevelés elválaszthatatlan része az egészség fejlesztésére és az egészségkárosodás megelőzésére, prevencióra irányuló egészségnevelő tevékenység. A változatos mozgáslehetőség biztosítása óvodásaink számára kiemelt feladatunk, ezért minden nap alkalmat teremtünk rá. A kisgyermek mozgásszükségletének kielégítése legnagyobb részt a játéktevékenység útján valósul meg.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Alakváltozásuk megtörténjen, fogváltásuk elkezdődjön, mozgáskoordinációjuk koruknak megfelelővé váljon, érzékszerveik egyre jobban funkcionáljanak. Testi fejlettségük mellett, csontozatuk, izomzatuk megfelelően éretté váljon. Alakuljon ki saját testképük, kézdominanciájuk. Ismerjék testrészeiket, azok funkcióit. Finommozgásuknak fejlettsége tegye alkalmassá őket a helyes ceruzafogásra. Évszaktól függetlenül, szívesen mozogjanak a szabadban. Magatartásuk környezettudatos legyen. Legyen tisztában a környezetvédelem fontosságával. Tudják, hogy mit jelent az egészséges táplálkozás és a vitaminok fontossága. Tartsák be a mozgásos játékok szabályait, legyenek képesek veszíteni, de a versenyszellem motiválja őket. Könnyen szocializálódjanak, érzelmeiket mutassák ki, kötődjenek társaikhoz és a felnőttekhez. Ügyeljenek saját és környezetük rendjére, tisztaságára. Tudják a szelektív szemét gyűjtés szabályait, értsék a lényegét. Ismerjék és tartsák be a balesetvédelemmel kapcsolatos szabályokat.

7. Gyermeki tevékenységek

7.1. Játék tevékenység

Helye a nevelőmunkában

A játékot a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységének tekintjük, s mint ilyet az óvodai nevelés leghatékonyabb eszközének tartjuk. A játék, szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat. A játék belülről motivált cselekvés, ezért hatékony a személyiség kialakulásában. Fejlődik a gyermekek magatartása, viselkedése, egymáshoz való alkalmazkodása, az együttműködése, a kommunikációja, kreativitása, feszültségkezelése.

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség a gyermekeknek. Az óvodapedagógusként feladatunk, hogy megfelelő csoportléggkört, helyet, időt, eszközöket és élményt biztosítsunk a különböző játékformákhoz, mint például a mozgásos játékokhoz, a szerepjátékokhoz, az építő, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz, a dramatizáláshoz és a bábozáshoz. A játék kiemelt jelentőségű a napirendben, ez az időbeosztásban is megmutatkozik.

A játékirányítás módjai

A játék folyamatába óvodapedagógusként tudatos jelenlétünk biztosítja a tartalmas, elmélyült gyermeki játék kibontakozását: együtt játszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartással, indirekt reakcióinkal. Minden nap biztosítjuk a játékhoz a nyugodt csoportléggkört, az elegendő helyet (mozgásigény, légtér), időt és jó minőségű, esztétikus, variálható, könnyen tisztítható eszközökkel, melyek megmozgatják fantáziájukat, de környezetük tárgyait vagy bármely eszközt kinevezhetnek játékszernek. Biztosítjuk a szabad játék túlsúlyának érvényesülését, élményszerzési lehetőségeket.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Játékukban dominál a szerepjáték. Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyekben tapasztalataik érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és különféle kapcsolatait. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására. Képesek, szerepvállalásra és a szerepek elosztására, ötleteket adnak egymásnak, a játékra jellemző beszédsszituációkat alkalmaznak. A konstruáló, építő játékelemekből játékszereket is képesek készíteni. Az építés,

konstruálás gyakran szerepjátékhoz kapcsolódik. A konstruálás fejlettebb fokán a gyermekek mind igényesebbé válnak alkotásaikkal szemben. A fejlődést jelzi a bonyolultabb alkotások létrehozása, az elképzelt modell egyre pontosabb megközelítése. Az alkotásaikat már önállóan, sok egyéni ötlet alapján hozzák létre és képesek a különböző anyagok kombinálására. Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját. Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz, együtt tudnak működni a társaikkal, türelmesen kivárvák sorra kerülésüket, el tudják viselni, ha nem nyernek. A dramatizálás, drámajáték a gyermek szívesen végzett tevékenységévé válik. A gyermek által kedvelt meséket képesek eljátszani, szerepeket kiosztani. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására. Le tudnak mondani egy-egy játékszerről. Képesek végighallgatni, megérteni és elfogadni egymás elgondolásait, kudarcélmények elviselésére, indulataikat féken tartani.

7.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás (Ismeretszerzés)

Az óvodánkban a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, a kezdeményezésekre. Az egész nap során adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretekben valósítjuk meg. A tevékenységekben megvalósuló tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása.

Az óvodai tanulás lehetséges formái az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás (szokások alakítása); a spontán játékos tapasztalatszerzés; a játékos, cselekvéses tanulás; a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés; az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, kísérletezés; a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás; az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló ismeretszerzés. Minden tevékenységnél hangsúlyos a játékoság, a tevékenykedtetés, az érdeklődés felkeltése- fenntartása.

Nevelési célunk

A gyermekek sokoldalú fejlesztése. Az ismeretszerzéshez való pozitív viszony kialakítása. Társadalmi beilleszkedés, szocializáció megkönnyítése.

Nevelési feladatunk

Olyan alapvető ismeretekhez juttatni a gyermekeket, amelyek megalapozzák az iskolai tanulásukat. Az óvodai tanulás legkedvezőbb feltételeinek létrehozása. Az egyéni fejlődési ütem figyelembevételével a feladatadás során. A tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése. A részképesség lemaradás, illetve egyéb tanulási zavar időbeni kiszűrése.

Tevékenység

A tevékenységre épülő tapasztalatszerzés folyamatos, egymásra épül, összefüggéseiben a gyermek számára követhetővé, alkalmazhatóvá válik. Ismeretátadás olyan egymásra ható folyamat, melyet óvodapedagógusként tudatosan tervezünk, a gyermek számára spontán tevékenységként. A gyermekek kíváncsiságára építve, az egész nap folyamán lehetőséget biztosítunk minél több érzékszerv bekapcsolásával, az új tapasztalatok, ismeretek megszerzésére, és a már meglévők rendszerezésére.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás formái

A tevékenységek szervezeti kereti: Kötött (mozgás, sport tevékenységek), kötetlen minden esetben a mesélés, verselés, a többi tevékenység az óvónő döntése alapján lehet kötetlen vagy kötött formában. Mindegyik forma jellemzője a tervszerűség, a rugalmasság. A nevelési lehetőségek széles körű alkalmazására törekszünk az eltérő adottságú, képességű gyermeki személyiség fejlesztése érdekében. A gyermekek személyiségének kibontakozását személyre szabott, pozitív értékeléssel segítjük elő. A kötött foglalkozásoknál - is hangsúlyos a játékoság, a tevékenykedtetés, kísérletezés, az érdeklődés fenntartása. A tevékenységekben megvalósuló tanulás során elsődlegesen alkalmazott módszerünk a játékoság. Olyan szituációt teremtünk, mely által a gyermek kedvvel vesz részt az óvodai tanulási folyamatban. Fontos a gyermek ráhangolódása, érzelmi beállítódása, ezért a gyermekek tapasztalatára, az élményszerű közvetítésére építünk. A játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagolódnak, úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek befejezése után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz vagy újat kezdhetnek. Párhuzamosan végezhető, differenciált, komplex tevékenységeket tervezünk, melyek fejlesztik a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. Szándékos figyelem kapcsán fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele. Cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Ismerik, és megfelelően alkalmazzák a környezettudatosság, a fenntarthatóság fogalmát. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.

7.3. Iskolára hangoló komplex tevékenység (iskola előkészítő)

Óvodánkban a nagycsoportos korú gyermekek számára napi rendszerességgel összesen 45 perces időtartamban szervezünk játékos, élményalapú fejlesztő tevékenységet, amely az iskolára való felkészítés céljait szolgálja. A tevékenységek egyéni képességekhez igazodva, differenciált módon zajlanak, figyelembe véve a gyermekek aktuális fejlettségi szintjét és tanulási stílusát.

Nevelési célunk

A feladattudat kialakítása, megerősítése, a figyelem és emlékezet fejlesztése, a logikus gondolkodás elősegítése, az anyanyelvi-kommunikáció kompetenciák fejlesztése és a finommotorika, grafomotorika megalapozása.

Nevelési feladatunk

A tevékenységek során a gyerekek sok mozgással, mesével, játékkal, zenével és tapasztalati úton jussanak új ismeretekhez, miközben fejlődik az önbizalmuk, szociális készségük, együttműködési képességük is. Minden gyermek számára biztosítjuk az egyéni fejlődés üteméhez igazodó, szeretetteljes és motiváló tanulási környezetet.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

A gyermekek váljanak motiváltakká a kihívások iránt és a problémák iránti érzékenységük is kialakuljon. Önbizalommal rendelkezzenek és önállóan legyenek képesek az alkotásra. Szívesen vállalják az erőfeszítéseket, sikereiknek örüljenek és a kudarcot is viseljék el. Törekedjenek a tévedéseik kijavítására. A gyermekek szociálisan éretté váljanak az iskolára.

8. A nevelés tartalma

8.1. Verselés, mesélés

Az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi-értelmi és etikai fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában - tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal nem elvezet a mélyebb értelemben vett pszichikus realitástól és a külvilágra irányított megismerési törekvésektől, hanem ráébreszt ezekre. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mindennapos mesélés a kisgyermek lelki fejlődésének elmaradhatatlan eleme. Az óvodánkban a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Nevelési célunk

A mese-vers megszerettetése, olvasóvá nevelés alapjainak lerakása, irodalom, szeretetnek elmélyítése.

Nevelési feladatunk

A beszédmegértés, a verbális emlékezet képességének fejlesztése, az irodalmi fogékonyság, műveltség megalapozása. A gyermek érzelmi, értelmi és etikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a mese élményeinek segítségével. Példaértékű magatartásformák érzékeltetése, a versek zeneiségével, rímek csengésével. Beszédkedv fokozása, tiszta, szép beszéd gyakorlása, esztétikai élmény nyújtása. (népmesék nyelvjárási ejtéssel történő bemutatása, népies-régies kifejezések, humoros kifejezések megismertetése). Együttes élmény nyújtása a mesehallgatással, mely megalapozza a közösségi érzés fejlesztését.

Beszédfigyelem fejlesztése. Könyv és irodalom megszerettetése. A gyermekek metakommunikációs képességének alakítása, a mese a tartalmához kapcsolódó érzelmek felismertetése, (megértés, megbocsátás, elfogadás). A szókincs bővítés. A nyelvszépségének, kifejező erejének megismertetése, a helyes nyelvhasználat. Gyermekek kellő motiválása az irodalmi élmények befogadására. Naponta többszöri verselés-mesélés kezdeményezése a gyermekek kérésének, érdeklődésének, az adott szituációnak megfelelően, az életkori sajátosságok figyelembevételével. A mondat szerkesztéssel a biztonságos és pontos ön kifejezés megalapozása. Dramatizálással, bábozással a gyermekek alkotó fantáziájának formálása és a mesei élmények újbóli átélésének segítése. Az irodalmi anyag kifejező módon történő közvetítése a gyermekek részére, valamint a mesék szorongásoldó, elaboráló hatásával a gyermekek biztonságérzetének növelése, személyiségfejlődésének elősegítése.

Tevékenység

A 3-6-7 éves gyermek ritmus és meseigénye természetes megnyilvánulás, éppen úgy, mint a játékkedv. A mese- vers része az egész óvodai életet átfogó anyanyelvi nevelésnek, ezért kötetlen formában a nap bármely szakában a játékos beszédkapcsolat egyik nagy lehetősége. A 3-6-7 éves korosztálynak elsősorban a beszélő, mesélő, cselekvő ember érdekes, aki az anyanyelv lejtésével, prozódijával segíti előhívni a mesei képeket. Kezdetben a kicsik nem tudják a mesélő személytől elválasztani, tárgyiasan szemlélni a cselekményt. Ezért fontos, hogy a jó mesélő nevelő önmagát adja, töretlen, egyéni stílusban. Elsősorban ez a magatartás, beszédmód váltja ki a megértő, gondolkodó, érző és kíváncsi beállítódást. Valamennyi korcsoportban lényeges, hogy a mese- és versmondás szokásai, anyaga, a gyermek szempontjából egységes, világos, kerek egészet alkosson. A gyermek élménye a globális és az apró részletek végleteiből áll össze. A mese, vers kiválasztását minden korosztályban meghatározza a szóbeli előadásmód. Nagyrészt az irodalomnak abból az ágából kell választani, ami eredetileg is az anyanyelvi szájhagyományban, szóbeliségben termett és élt tovább, s olyan, ami motívumkincsét, szerkesztési szabályait, nyelvét tekintve megfelel a gyermek életkori igényeinek. Ez pedig a magyar népmese és a népi gyermekköltészet. Legfőbb feladatunk, hogy ráébredesszük a gyermekeket a mesehallgatás és a mondókás verses együtt játszás örömére. A mondókáknak és az állathangutánzó kis meséknek fontos velejárója az ismétlés.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Szívesen ismételtetik a mondókákat, a verseket, rigmusokat. Várják, igénylik a mesehallgatást. Megjegyeznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset és 15-20 mesét. A vers pontos

szövegviSSzaadására képesek. Kifejezés közben képes a beszédtempó tartására, a helyes levegővételre is koncentrálni. Tud meséket, történeteket kitalálni, elmondani és azt mozgásban, vagy rajzban megjeleníteni. Gondosan bánnak a könyvekkel. Időbeni sorrendben elmondanak történetet, követve a képeket a könyvben. El tudják mondani a nap történéseit. Szívesen báboznak, dramatizálnak saját maguk és társaik szórakoztatására is. Olyan szókinccsel rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik számukra gondolatainak érthető kifejezését. Beszédükben megjelennek a gyűjtőfogalmak, az elvont fogalmak, az ok-okozati összefüggés feltáró kifejezések

8.2. Ének, zene, énekes játék, gyermek tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok, népi szokások megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását

Nevelési célunk

A zene megszerettetése, a gyermekek zenei élményhez juttatása, zenei érdeklődés felkeltése. A zenei nevelés során esztétikai fogékonyságuk és zenei ízlésük fejlesztése, zenehallgatóvá nevelés. Gyermekdalokkal, dalos játékokkal, mondókákkal, és különféle képességfejlesztő játékokkal, hallásuk és ritmusérzékük fejlesztése.

Nevelési feladatunk

Kodály módszeren nyugvó zenepedagógia segítségével az éneklési- zenei készség fejlesztése, ápolva a hagyományokat a népdalok, népi énekes játékok, mondókák, a néptánc elemeinek megismertetésével.

Hallásfejlesztés: Hangmagasság érzékelése: magasabb- mélyebb, hangerő érzékeltetése: halkabb hangosabb érzékeltetése, zörejhangok és egymás hangjának felismerése, megkülönböztetése, belső hallás fejlesztése, dallambújtatás, dallamfelismerés, improvizálás

Ritmuserzők fejlesztése: egyenletes lüktetés, ritmus érzékeltetése, összekapcsolása, kettős lüktetés, improvizálás

Mozgásfejlesztés: Mozgáskoordináció, térérzékelés fejlesztése a térformák követésével, egymáshoz igazodással egyszerűbb tánclépések, mozdulatok elsajátítása, tempóérzők fejlesztése: gyorsabb-lassabb

Éneklési, zenélési kedv felébresztése, a zenei anyag életkornak, és a csoport képességeinek megfelelő kiválasztása, a tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása, a gyermekek nyelvi képességének fejlesztése.

Tevékenység

A mozgásos játékokban a gyerekek jó hangulatban, érzelmileg motiváltan vegyenek részt, szívesen mozogjanak. A szép mozgás fejlődése érdekében a jó hangulatban, derűs légkörben, kötetlen szervezeti keretek között megtartott ének foglalkozások biztosítják képességeik fejlődését, mely előfeltétele a bonyolultabb táncmozgások eredményes végrehajtásának. 3-4 éves korú gyerekekkel ölbeli játékokat 10-15, 4-5 hangból álló énekes játékokat, 6-8 mondókát ismertetünk meg. Az egyenletes lüktetést játékos mozdulatokkal érzékeltetjük. Próbáljanak halkabban-hangosabban beszélni, énekelni. Figyeljék meg környezetük zajait és egymás hangját. 5-6-7 éves korban megismerkednek a már ismert egyszerűbb mondókák mellett 4-5 új mondókával és 15-18 nehezebb, dūr hexachord hangkészletű dallal, 3-4 alkalomhoz illő mūdallal, és összetettebb mozgásanyaggal is. Megjelennek a szerepcserés játékok, megismerik a hullámvonalat, csigavonalat, játsszunk sorgyarapító-fogó játékokat is. Megjelennek az egyszerűbb tánclépések. Törekszünk arra, hogy egyénileg, mikrocsoportban, halkabban, hangosabban, magasabban-mélyebben, gyorsabban-lassabban énekeljenek. Kézzel mutassák a levegőben a dallamvonalat. Az eredményesebb fejlesztés érdekében a képességfejlesztő játékokat kötetlen formában szervezzük.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Szeretik az énekes játékokat, szívesen vállalnak szerepet, gátlás nélkül tudnak egyedül énekelni. Örömet jelent számukra az éneklés, a zenehallgatás. 10-15 dalos játékot ismer. Tudnak néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül is énekelni, irányítás nélkül játszani.

Egyenletes lüktetés: Meg tudják különböztetni az egyenletes lüktetést a dal, a mondóka ritmusától, ritmushangszerrel is képesek kísérni.

Ritmushangoztatás: Képesek kiemelni a dalból, mondókából az egyenletes lüktetést, a ritmust mozgással, járással, tapssal érzékeltetni.

Zenei relációk ismerete: Felismerik, össze tudják hasonlítani, be tudják mutatni a normál tempónál gyorsabbat, lassabbat éneken, beszéden, mozgáson keresztül. Ismerik a magasabb-mélyebb hangok közti különbséget.

Zörejhangok, hangszín: Megfigyelik és megkülönböztetik hallás után a környezete differenciált hangszínét, egymás hangját.

Mozgásforma, térforma: A különböző mozgásokat, tánc-mozdulatokat társaival együtt tudnak végezni.

8.3. Mozgás

Óvodás gyermek egészségfejlesztő testmozgását, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok alkalmazását, a pszichomotoros készségek és képességek kialakítását, formálását és fejlesztését csak rendszeres, játékban gazdag aktivitást és terhelést biztosító testneveléssel érjük el. Fontosnak tartjuk, hogy a mozgáskoordináció intenzív fejlesztését sokszínű, változatos gyakorlási formákkal, játékokkal segítsük elő, ahol a gyerekek jó közérzettel, jó hangulatban, érzelmi biztonságban, motiváltan vegyenek részt, szívesen mozogjanak. A mozgásműveltség fejlődése érdekében a megfelelő intenzitású, derűs légkörben levezetett testneveléssel biztosítjuk a motoros képességek fejlődését, mely előfeltétele a bonyolultabb mozgások eredményes végrehajtásának, mivel a mozgásöröm és az értelmi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll. Fontosnak tartjuk, hogy a spontán, szabad játékban is megjelenő egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, -az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve-, minden gyermek számára lehetőséget teremtsünk. A testnevelés foglalkozások az óvodapedagógus által szervezett kötelező tevékenységek, minden csoportban heti egy, ill. kettő alkalommal. Mozgástapasztalataik bővülésével fejlődik cselekvő és feladatmegoldó képességük, kondicionális képességeik - az ügyesség, az erő, a gyorsaság és állóképesség - erősödik a mozgás iránti vonzalmuk, amelyek kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. A komplex testmozgásokat beépítjük az óvodai élet tevékenységeibe, ezáltal pozitívan befolyásoljuk a gyermekek a személyiségjegyeinek fejlődését. Alakul és erősödik a gyerekek, bátorsága, fegyelmezettsége, kitartása, együttműködése, a pozitív énképe, önkontrollja, érzelemszabályozása, szabálykövető társas viselkedése, kommunikációja, problémamegoldó

gondolkodása. A mozgásos tevékenységek alkalmával a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulására nagy hangsúlyt fektetünk. A fejlesztés anyaga tartalmazza a természetes mozgásokat (mászás, kúszás, csúszás, bújás), a járást, futást, támaszgyakorlatokat, függést, egyensúlyozást, ugrást, dobást. Megismerkednek a talajtorna és atlétika elemeivel és a labdajátékokkal. Az előkészítő gyakorlatok mind képességfejlesztés, mind készségfejlesztés tekintetében igen jelentős, hisz ezáltal sajátítják el a gyerekek azokat a mozgáselemeket, amelyek az összerendezettebb cselekvéssorok megtanulásához szükségesek. Hangsúlyosan szem előtt tartjuk az előkészítő gyakorlatok helyes testtartás kialakításában betöltött szerepét, hiszen ebben az életkorban jelentős az anatómiai fejlődés mértéke. Ahhoz, hogy az egyes szervrendszerek arányosan, egymással összhangban fejlődhessenek, nélkülözhetetlen a tervszerűen összeállított gyakorlatok alkalmazása. A gimnasztikai gyakorlatok mellett megismertetjük a gyerekeket a kéziszer gyakorlatok sokszínűségével. A foglalkozásokon fontosnak tartjuk, hogy az izomcsoportok mindegyikét (kar,- láb,- hát,- has, és oldalizom) kellő ingerhatásnak tegyük ki (erősítés, nyújtás). A foglalkozások főrészenének szervezésénél és levezetésénél maximális lehetőséget biztosítunk, arra hogy a gyermek egyéni tempójának megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Eltérő nehézségű, differenciált feladatok adásával segítjük elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő mozgásos feladatot. A testnevelési játékok szerves részeit képezik a foglalkozásoknak. A választás szempontjai a sokrétű motoros képességfejlesztés, a változatos mozgástartalom, az életkor- és a fejlettség figyelembe vétele, a gyerekek játékhoz való érzelmi kötődése, és a kooperatív mozgásos játékok alkalmazása. Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás minél hosszabb idejű biztosítása. Hisszük, hogy akkor eredményes a munkánk, ha minden gyerekben képesek vagyunk felfedezni adottságait, s ezek fejlesztéséhez megtaláljuk a legkedvezőbb tevékenységi módokat, módszereket.

Nevelési célunk

A testi nevelés az egészség megszerzésére és megszilárdítására, a szervezet edzésére, a szervezet fejlődésének - növekedés, gyarapodás és testi képességek kialakításának - elősegítésére és a mozgásműveltség fejlesztésére irányul.

Nevelési feladatunk

A testi nevelés fő feladatainak tekintjük: - A mozgásos feladatokban a gyerekek jó közérzetben, hangulatban, érzelmileg motiváltan vegyenek részt. - A sokirányú gondozási tevékenységgel a

gyermek komfortérzetének biztosítását. - A természetes mozgáskedv fenntartását, a mozgás megszerettetését. - Rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítását. - Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztését. - A fizikai állóképesség fejlesztését, a fizikai aktivitáson keresztül a szellemi aktivitás előkészítését. - A mozgásos feladatok sikeres megoldása eredményeként az önértékelés és önbizalom fejlesztését. - A nagy és finommozgások és fizikális erőnlét fejlesztését- egyensúlyfejlesztést, szemkéz, szem-láb koordináció-, ritmusérzék fejlesztését. - Testséma fejlesztését - testrészek ismeretét, a test koordinációjának alakítását, testfogalom kialakítását, lateralitás fejlesztését, a dominancia erősítését. - A vizuális és auditív percepció fejlesztését, a kiegészítő szerepű mozgások gyakoroltatását. - A problémamegoldások erősítését mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal. - A mozgással kapcsolatos és a mozgáshoz kapcsolható értelmi struktúrák és szociális képesség fejlesztését. - Téri tájékozódás fejlesztését.

Tevékenység

Fontosnak tartjuk, hogy a mozgásos feladatokban a gyerekek jó közérzettel, jó hangulatban, érzelmileg motiváltan vegyenek részt, szívesen mozogjanak. A mozgásműveltség fejlődése érdekében a megfelelő intenzitású, derűs légkörben levezetett testnevelés biztosítja a motoros képességek fejlődését, mely előfeltétele a bonyolultabb mozgások eredményes végrehajtásának. A 3-6-7 éves gyermek egészséges testi fejlődésének biztosítása csak rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket figyelembe vevő, aktivitást és terhelést biztosító testneveléssel lehetséges. A mozgásöröm és a szellemi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll, ezért fontos minden spontán mozgáslehetőséget kihasználni a nap folyamán. Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás minél hosszabb idejű biztosítása. A testnevelés foglalkozások az óvodapedagógus által szervezett kötelező tevékenységek, minden csoportban heti egy, ill. kétféle alkalommal. Mozgástapasztalataik bővülésével fejlődik cselekvő és feladatmegoldó képességük, testi képességeik - az ügyesség, az erő, a gyorsaság és állóképesség - erősödik a mozgás iránti vonzalmuk. A testnevelés során fontos személyiségtulajdonságok alakulnak és erősödnek, ilyen a bátorság, fegyelmezettség, kitartás, együttműködés. A foglalkozások szervezésénél fontos, hogy minimális várakozási idővel folyamatosan mozogjanak a gyerekek. A főgyakorlat levezetésénél maximális lehetőséget biztosítunk, arra hogy a gyermek egyéni tempójának megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Eltérő nehézségű, differenciált feladatok adásával segítjük elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő mozgásos feladatot. A fejlesztés anyaga tartalmazza a természetes mozgásokat (mászás, kúszás, csúszás, bújás), a járást, futást,

támaszgyakorlatokat, függést, egyensúlyozást, ugrást, dobást. Megismerkednek a talajtorna és atlétika elemeivel és a labdajátékokkal. Az előkészítő gyakorlatok mind képességfejlesztés, mind készségfejlesztés tekintetében igen jelentős, hisz ezáltal sajátítják el a gyerekek azokat a mozgáselemeket, amelyek az összerendezettebb cselekvéssorok megtanulásához szükségesek lesznek. Hangsúlyosan szem előtt tartjuk az előkészítő gyakorlatok helyes testtartás kialakításában betöltött szerepét, hiszen ebben az életkorban jelentős az anatómiai fejlődés mértéke. Ahhoz, hogy az egyes szervrendszerek arányosan, egymással összhangban fejlődhessenek, nélkülözhetetlen a tervszerűen összeállított gyakorlatok alkalmazása. A gimnasztikai gyakorlatok mellett megismertetjük a gyerekeket a kéziszer gyakorlatok sokszínűségével. A foglalkozásokon fontosnak tartjuk, hogy az izomcsoportok mindegyikét (kar,- láb,- hát,- has, és oldalizom) kellő ingerhatásnak tegyük ki (erősítés, nyújtás). A testnevelési játékok szerves részeit képezik a foglalkozásoknak. A választás szempontjai a sokrétű motoros képességfejlesztés, a változatos mozgástartalom, az életkorfejllettség figyelembe vétele és a gyerekek játékhoz való érzelmi kötődése. A szabálytudat kialakulásában is fontos szerepet tulajdonítunk a testnevelési játékoknak. A testnevelés során fontos személyiségjegyek alakulnak és erősödnek, ilyen a bátorság, fegyelmezettség, kitartás, együttműködés. Hisszük, hogy akkor eredményes a munkánk, ha minden gyerekben képesek vagyunk felfedezni adottságait, s ezek fejlesztéséhez megtaláljuk a legkedvezőbb tevékenységi módokat, módszereket.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Szeretik, igénylik a mozgást. Mozgásuk összerendezett, ügyes, megfelelő ritmusú, növekszik teljesítőképességük, törekednek az egyöntetű mozgásra. Mozdaltapasztalatuk az egyensúlyozásban és az ugrásban változatosan növekszik (mélyugrás, magasugrás, távolugrás). Fejlődik tér- és időtájékozódó képességük. Tudnak párosan, illetve többen (4-6) együtt társas gyakorlatot végezni. Tudnak a természetes járást ütemes járással váltakoztatni. Tudnak futni természetes módon, versenyszerűen, különböző rajthelyzetből. Kúsznak, másznak, csúsznak, bújnak különböző akadályok leküzdésével. Tudnak a test hossz tengelye körül, magastartásba emelt karral, párosával is gurulni. Tudnak terpesz, - zárt - guggoló állásból mellső középtartásba emelt karral gurulóátfordulást végezni, gurulótámaszba, majd állásba érkeznek. Egyensúlyoznak természetes módon, padon járással és közben 360 fokos fordulattal, társkerüléssel, rézsútos szeren. Támasz ugrásokat helyesen végezik a padon, illetve szekrényen. Tudnak dobni kétkézes alsó és felső dobással különböző nagyságú és súlyú labdával. Kislabdával 200 cm magas kötél felett átdobva, egykezes alsó és felső dobással vízszintes és

függőleges célba. Kidobó állásból hajítanak kislabdát a távolba. Tudnak labdát vezetni járás, futás közben, és helyben gurítani, dobni - elkapni. Egyéni, - csoportos, - sor és váltóversenyt játszanak az óvónő segítségével és a szabályok pontos betartásával.

8.4. Külső világ tevékeny megismerése

Környezeti tartalom

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi néphagyományok, szokások és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete. Az óvodapedagógusként feladatunk, hogy lehetővé tegyük a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését, biztosítsunk alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítsük elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzünk hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálására, alapozására, alakítására. Heti rendszerességgel tervezünk élményszerző erőjárást.

Nevelési célunk

A szűkebb és tágabb élő és élettelen környezet, az erdő felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, állati, tárgyi világ értékei iránt. A helyes szokások, a környezettudatos magatartás kialakítása az élővilág, a harmonikus környezet megőrzése érdekében (környezetvédelem). A fenntarthatóságra elvénnek megismerését, alkalmazását.

Nevelési feladatunk

Az élővilág, a természet szeretetére, az emberi munka által létrehozott értékek megbecsülésére és a környezetvédelemre történő nevelés. Az óvodánk a gyermek nyitottságára épít, segíti a gyermeket, megismerni szűkebb és tágabb környezetével, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja. Fontos, hogy a gyerek rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre és megbecsülésére. Elengedhetetlenül fontos, hogy a témák ismereteink megbízhatóak, tudományosan megalapozottak legyenek, szaktudományos ismereteink naprakészek, korszerűek legyenek. A gyermekek környezetében lévő élővilág megismertetése, megszerettetése és annak tudatosítása, hogy a vizek, az állatok, a levegő, a földvédelme fontos feladat. A környezettel való harmonikus kapcsolat, pozitív érzelmi viszony kialakítása, melynek feltétele az óvodapedagógus nyitottsága, érzékenysége a környezet, a természet iránt. A természetben zajló tapasztalatszerzés során ok-okozati összefüggések megfigyelése. A külső világ tevékeny megismerésének az évszakok változásával kapcsolatos meglévő tudásra alapozva, annak bővítése: az évszakokról, azok változásairól, az időjárásról, az öltözködésről, a növényekről, az állatokról, a közlekedésről, a családról, a testünk részeiről, az érzékszerveinkről, az egészségről, a betegségről, a víz, a föld, a levegő tulajdonságairól. Megfelelőhely, idő eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalatszerzésekre, a minél több érzékszervi tapasztalásra, élmények több szempontú felidézésére, spontán és irányított megfigyelésre, tapasztalatszerzésre, a kísérletezésekre. Az egyéni tapasztalatszerzés megbeszélése közben a gyermek szókincsének fejlesztése, nyelvi kifejezőképességének gyarapítása fontos feladat. A szülőföldhöz való pozitív viszony(hazaszeretet) kialakítása. A néphagyományokról, szokásokról tapasztalatok szerzése kirándulások, helyszíni foglalkozások során, ahol a gyermek önálló véleményalkotását támogatjuk, társas kapcsolatainak alakulását segítjük. A helyes értékrend kialakítása a környezettudatos életvitel, valamint a fenntartható fejlődés megvalósulásához szükséges, környezettudatos magatartásformák alapozása. A környező világ mennyiségi és formai kiterjedésében összefüggések felfedezése, sokoldalú ismeretek, tapasztalatok szerzése és tájékozódás a környezetükben.

Matematikai tartalom

Az óvodánkban a matematikai problémák iránt az érdeklődés a gyermekből jövő természetes kíváncsiság felkeltése és kielégítése az iránymutató. A szakkifejezések megtöltése tartalommal és valós tapasztalatokkal, mindezt játékba, játékos feladatokba ágyazva valósítjuk meg. Módszerek megválasztásában az óvodapedagógus szabadon dönthet arról, hogy a soron

következő fejlesztési feladatot milyen tevékenységekkel fogja megvalósítani. Ebben a döntésben szem előtt tartva a matematikai témát, gyermek érdeklődési körét, fejlettségét, ismereteit. A matematikai tapasztalatszerzés természetes környezetben a legeredményesebb. A környezet megismerése során szerzett élmények, tapasztalatok matematikai tevékenységek lehetőségét kínálják a nevelés számára. A pedagógusnak rá kell irányítania a figyelmet a mindennapi életben a számlálásra, a dolgok számbeliségének észrevételére. A gyermekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával vegyék észre, hogy a tárgyak, személyek, halmazok, összehasonlíthatóak, szétválogathatóak, tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján. Végezzenek sorba rendezést megnevezett mennyiségi tulajdonságok alapján, felismert szabályosság szerint. A számfogalom megalapozására végezzenek mérési, összemérési feladatokat mennyiségekkel, halmazokkal különböző egységekkel. A gyermekek szerezzenek tapasztalatokat a geometria köréből. Jussanak el a geometriai formák felismeréséhez. Ismerkedjenek meg az irányokkal és helyzetekkel.

Tevékenység

Környezeti tartalom

A gyermek ismerje meg az őt körülvevő tágabb és szűkebb természeti, társadalmi környezetét, róla olyan tapasztalatokat szerezzon, melyek életkorának megfelelőek. Az óvodapedagógus helyzetteremtései, kérdései hozzák felszínre a szunnyadó aktivitást, tettekésséget, cselekvéses és verbális szinten egyaránt. Alapvető fontosságú, hogy az óvodapedagógus egyértelműen, pontosan, röviden és konkrétan fogalmazza meg kérdéseit. Valamint, hogy a gondolkodásra serkentő kérdések mindig a közvetlenül érzékelt tárgyakhoz, élőlényekhez, szituációkhoz kapcsolódjanak. A környezet megismerésére nevelés fejlesztési tartalma kevésbé behatárolt, s ezáltal tartalmi és módszertani ötletek kipróbálására lehetőséget nyújtanak. Az óvodapedagógus ismertesse fel a környezetvédelem, természetvédelem fontosságát változatos módszerek segítségével, tegye lehetővé a megfelelő szemlélet kialakulását.

Matematikai tartalom

A matematikai nevelést folyamatként értelmezzük, melynek meghatározó szerepe van a képességek fejlesztésében. A gyermek érzékelésére, észlelésére és megismerési vágyára épülve valósul meg, mely egyfajta gondolkodásfejlesztést jelent. Fontos, hogy matematikai fogalmak kialakulásához, a matematikai problémák megoldásához, matematikai műveletek

elsajátításához, tevékenységük eredményeként, saját tapasztalattal juttassuk el a gyermekeket. Az óvodánkban a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve a matematikai nevelés több formában valósulhat meg - spontán, játékos tapasztalatszerzés - óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épülő tapasztalatszerzés - gyakorlati problémafelvetés és feladatmegoldás - gyermek kérdéseire adott magyarázat.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Környezeti tartalom

A környezet megismerésére nevelés beépül személyiségükbe a természet szeretete, az aktív tenni akarás, a tapasztalás a cselekvés a szóbeli közlés egysége. Óvják, védik a természetet, élővilágot. Biztonsággal járnak az erdőt, ismerik az erdőjárás szabályait. Saját ötleteik alapján gazdagítják az élőszarkot. Megfigyelik a természeti jelenségeket, végeznek kísérleteket, eljutnak az ok-okozati összefüggések felfedezéséhez, képesek ezek önálló megfogalmazására. Gyűjtenek természet által elengedett kincseket, szép képeket, folyóiratokat, őket érdeklő természeti jelenségekről, állatokról. Nézegetnek értékes, szép természetismereti albumokat, diaképeket, természetfilmeket, inspirálja ez őket újabbak keresésére. Keresnek a könyvtárban és otthon is szép és hasznosan forgatható kiadványokat. Játéktevékenységükbe beépülnek a környezetvédelmi elemek. Gondozzák a madarakat, a növényssarkot és akváriumot. Nevelnek virágpalántákat, óvónő irányítása mellett vesznek részt a kert gondozásában. Szelektíven gyűjtik a hulladékot. Nem tűrik környezetükben a szemetet, rendetlenséget és ez beépül szokásaikba, mire iskolába mennek. Természet iránti szeretetük, érdeklődésük megnyilvánul a rajzaikban, festészetükben, illetve kiegészül szépirodalmi művek ismeretével.

Matematikai tartalom

Az óvodapedagógus kérdéseit, gondolatmenetét megértik, követik. Képesek jól ismert tulajdonságok alapján válogatásra, sorba rendezésre. Összehasonlításaikat szóban is kifejezik, meg tudják ítélni mások megállapításait. Helyesen használják az összehasonlítást kifejező szavakat /hosszabb, rövidebb, több, kevesebb. Tudnak összemérni halmazokat párosítással. Tudnak halmazokat többfelé bontani. Tudnak tárgyakat megszámlálni legalább 10-ig. Tudnak azonosítani különféle térbeli formákat, síkbeli alakzatokat. Képesek másolással megépíteni mintával megegyező elemekből és színben, nagyságban eltérő elemekből térbeli, síkbeli alakzatokat. Képesek különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyes egyszerű tulajdonságaikat megnevezni. Megkülönböztetik a jobbra - balra irányokat. Értik és követik az irányokat, illetve helyzeteket kifejező névutókat. (pl.: alá, fölé,

alatt, fölött stb.). El tudják dönteni az ítéletek igazságtartalmát, tudnak ítéleteket képezni, változtatni. Tudnak becsülni, összemérni, mérni Kombinatorikára, véletlenszerűségek előzetes megfogalmazására fogékonyak.

8.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A változatos alkotó-alakító tevékenység a gyermek belső képi világának gazdagítására épül. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására. Ezen tevékenységek az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeleteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását. Az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket kell biztosítani. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

Nevelési célunk

A 3-6-7 éves gyermekek vizuális képességeinek kimunkálása, az alkotáshoz, a befogadáshoz szükséges készségek fejlesztése, a vizuális kultúra elsajátíttatása. Az ábrázolás hagyományos eszközei és technikái mellett a gyermekek ismerjék meg és használják a népi kismesterségek technikáit, eszközeit, készség szinten sajátítsák el ezek alkalmazását. Alakuljon kézügyességük, vizuális látásmódjuk, alkotókészségük, esztétikai érzékenységük.

Nevelési feladatunk

Olyan megfigyelési, tapasztalatszerzési lehetőségek és élmények biztosítása a természeti világ jelenségei és a társadalmi környezetben egyaránt, melyek az alkotó-alakító tevékenységben törnek felszínre. Nagy gondot fordítunk az érzéki megismerésre, a képi gondolkodás fejlesztésére, a vizuális nyelv kialakítására. Az alkotó-alakító tevékenységek feltételeinek

megteremtése: megfelelő légkör, hely, idő, valamint megfelelő minőségű és mennyiségű eszköz és anyag biztosítása. Vizuális anyanyelv megismertetése.

Tevékenység

A sokféleség, a változatosság biztosításával érhetjük el azt a célunkat, hogy a gyerekek az alkotó-alakító tevékenységük során megtalálják kifejezési szándékuknak a legmegfelelőbbet. Figyelembe vesszük, hogy minden tevékenységi forma más-más képességet fejleszt. Éppen ezért fontos, hogy minden terület egyformán szerephez jusson (építés, plasztikai munkák, képalakítás, környezetalakítás, találkozás a műalkotásokkal, népi ismertségek). A gyermekek tevékenykedés közben megismerkednek az eszközökkel, azok fogásmódjával, helyes használatával. Hagyjuk őket próbálkozni, kísérletezni. Építünk a gyermekek természetes érdeklődésére, tevékenységvágyára, és lehetőséget teremtünk a gyakorlásra. Minél változatosabb anyagokkal és technikákkal dolgozunk, annál izgalmasabb alkotásokat hozhatunk létre, mely újabb és újabb dolgok kipróbálására inspirálja a gyermeket alkotó kedvének kiélésére. A természetes anyagok elsődlegessége, felhasználási lehetőségük sokszínűsége formai és technikai tapasztalatszerzést biztosít. Megmunkálásuk újszerű, érdekes helyzeteket teremt, a megszokottól eltérő megoldások kipróbálását, a plasztikai gondolkodás sajátos lehetőségét kínálják. Sétáink, kirándulásaink során gyűjtött természetes anyagokat, terméseket, terményeket rendszeresen használjuk. A gyermek képi-plasztikai kifejező nyelvének fejlesztésekor figyelembe vesszük az egyéni aktuális érettségi szintjét, az életkorából fakadó sajátosságait, a fejlődés általános érvényű jellemzőit. Tervezőmunkánk során gondolunk arra, hogy az egyéni fejlődés egy-egy életkori csoporton belül is nagy eltéréseket mutathat. Figyelembe vesszünk, hogy óvodáskorban megy végbe az ujjpercek csontosodása, mely a manuális aktivitás alapján fejlődik. Kezdetben a lehető legnagyobb méretben dolgozzanak, akár festenek, vagy építenek. Fokozatosan haladunk a kisebb felületeken való alkotás felé. Építés során eljuthatnak a makettezés, az alaprajz, a térkép készítéséig (térbelitől a sík felé). Tárgykészítés során a képlékeny, puhább anyagtól és formálástól a keményebb, szilárdabb anyag megmunkálásáig, az átfogó formáktól a részletes kidolgozásig. Olyan alkotó folyamatokat tervezünk, melyben hatékonyan fejleszthetjük a gyermekek megfigyelő, intellektuális, emocionális és motorikus képességét egyaránt. Fontos, hogy előtérbe kerüljön a természet, a környezet megismerésében a látási, mozgási, tapintási, szaglási, hallási érzékelés összerendezése, az alkotó-alakító tevékenységek során a fantáziának, a kreatív gondolkodásmódnak kibontakoztatása, a környezetalakító tevékenység során az ízlésnek, az esztétikumokra való érzékenységnek kifejlesztése.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Bátrabbak, ötletesebbek a képalakításban. Sokféle tapasztalattal rendelkeznek változatos alakú zárt és nyitott terek elkerítésében, lefedésében az építmények egyensúlyának megteremtésében. Képalakításukban elemi módon jelezni tudják az elemi térviszonylatokat. Élményeik, elképzeléseik, képzeik megjelenítésében többnyire biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit. Színhasználatukban érvényesítik a kedvelt színeiket. Formaábrázolásuk változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat. Emberábrázolásaikban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is. Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával. Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat, biztonsággal használják az eszközöket.

9. A három év alatti gyermekek gondozása-nevelése

Nevelési célunk

A gondozási tevékenységek legyenek a pedagógus és a kisgyermek közötti interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozás járuljon hozzá a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere legyen. A kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, erősödjön meg benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítsük kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

Nevelési feladatunk

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése. Igyekszünk kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolatot kialakítani a szülőkkel. Elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartásunkkal támogatjuk a gyermekek testi és lelki fejlődését. Megalapozzuk az egészséges életmód és egészségmegőrzés szemléletét, és megteremtjük az egészséges és biztonságos személyi és tárgyi környezetet. Az egészségnevelés érdekében az alapvető higiénés szokásokat kialakítjuk. Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezetet biztosítjuk, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a gondozás minden helyzetében, mondókák,

énekek, versek, mesék közvetítésével. Feladatunk a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása. Az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése esetén a szülők felé ez jelezzük. Támogatjuk a játék feltételeinek biztosításával és mintaadó magatartással az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet és kreativitást. Biztosítjuk a balesetmentes mozgásteret és mozgásfejlesztő játékokat.

III. fejezet

1. Kapcsolatok

Óvodánk az alábbi területeken a gyerekek megfelelő ellátása érdekében az alábbi csoportokkal, intézményekkel, más nevelési rendszerekkel szeretné a jövőben fenntartani közvetlen és közvetett kapcsolatokat.

- A család és az óvoda, szülői közösség (SZK)
- Társintézmények: bölcsőde, iskola, óvodák
- Ágazati minisztériumok,
- Közművelődési intézmények: színház, mozi, múzeum, művelődési ház.
- A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

1.1 A család és az óvoda kapcsolata

A szülő, mint az óvoda megrendelője közvetlen és közvetett hatással van az óvodában folyó pedagógiai munkára.

- Miután az óvoda feladata a családi nevelés kiegészítése, nagyon fontos a megfelelő együttműködés. Közös teendőnk, hogy biztosítsuk a gyerekek testi, lelki, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez a szükséges feltételeket. Továbbá a kötelező óvodalátogatás, képzési kötelezettség teljesítését, a rendszeres óvodalátogatást.
- A szülő feladata, hogy figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, rendszeresen tartson kapcsolatot a pedagógusokkal. Segítse elő gyermeke közösségbe való beilleszkedését, az óvoda rendjének, a közösségi élet szabályainak elsajátítását.

- A szülők elvárásait, az otthoni nevelés hatásait a gyerekek naponta hozzák magukkal. A pedagógus akkor jár el helyesen, ha mindezeket figyelembe véve tervezi meg a differenciált pedagógiai munkáját.

A szülők tehát nevelőtársaink, ők ismerik legjobban gyermeküket, tudják, hogy mire van szükségük. Az óvónő viszont szaktudással és korosztályi tapasztalattal rendelkezik, mely sok esetben az otthoni neveléshez is hathatós segítség lehet. Az óvoda feladata a szülők folyamatos informálása, tájékoztatása. Egyben a visszajelzésekre fórumokat biztosítani. Fontos, hogy az óvoda az együttműködés során tisztázza a szülőkkel, melyik ünnep, hagyomány mikor és milyen mélységben illeti meg a szülői házat. (pl.: karácsony). De éppen ilyen fontos az is, hogy a szülők megértsék, hogy az óvoda világnézetileg, politikailag semleges terület. Az óvoda működésében komoly segítséget nyújthat egy jól működő Szülői Munkaközösség, óvodaszék. A pedagógiai munkát színesítő ötletekkel, építő kritikával, szervezésben segítségadással, kapcsolatok felajánlásával aktívan részesei lehetnek a szülők is az óvoda napi életének. Feladatunk ennek tudatosítása az új szülők körében is.

1.2. Kapcsolattartás tervezett formái

1.2.1. Szülői értekezletek (évente több alkalommal)

Szülői értekezleten az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg. Az óvodapedagógus feladata a szülők véleményének meghallgatása, javaslataik figyelembe vétele.

1.2.2. Fogadó órák

A fogadóórák megtartását személyre szabottan félévenként kötelező lebonyolítani, valamint, ha a szülő kéri, vagy az óvodapedagógus szükségesnek tartja. Ezek az alkalmak adnak lehetőséget olyan információk cseréjére, melyek a gyermekkel vagy közvetlen környezetével kapcsolatosak, esetleg bizalmas jellegűek.

1.2.3. Családlátogatás (még az óvodába lépés előtt, valamint szükség esetén, ha komoly problémát kell megoldani). A családlátogatás célja, hogy az óvodapedagógus megismerje a gyermeket közvetlen környezetében, felmérje helyét a családban, tájékozódjon a család nevelési elveiről, szokásairól. A gyermek érdekében szükség szerint a gyermekvédelmi felelőssel együtt végzik ezt.

1.2.4. Beszoktatás

Beszoktatásnál különbséget kell tennünk a családból, bölcsődéből vagy más közösségből érkező gyermekek között, hiszen ők hamarabb elfogadják az új környezetet, napirendet. (amennyiben igénylik, természetesen nekik is lehetőséget biztosítunk az anyás beszoktatásra) A beszoktatás a későbbi közösségi életet is meghatározhatja, a biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes, családi légkör megtapasztalásával. A család legfontosabb információforrása az óvodáról gyermeke hangulata, benyomásai, tapasztalatai. A gyermek óvodai élményein keresztül a család is kialakít egy képet az óvodáról, a csoportról, az óvodapedagógusról.

Kötetlen beszélgetések –napi kapcsolattartás:

Ahhoz, hogy a szülő folyamatosan tájékozott legyen a gyermekével történt eseményekről, fejlődéséről, valamint az óvodapedagógus is a gyermekkel a családban történt fontosabb eseményekről, napi kapcsolattartásra van szükség, ami az egy-két percet nem haladhatja meg. Az ennél hosszabb időt igénybe vevő beszélgetésre fogadóóra keretében kerülhet sor.

1.2.5. Nyílt napok

Nyílt napon a szülőknek lehetőséget biztosítunk a napi életbe való betekintésre. A szülők személyes élményeik alapján gyermekük új vonásait, tulajdonságait fedezhetik fel, képet kapnak gyermekük közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről, teljesítőképességéről. Ilyen lehetőséget adunk a leendő szülők számára is az óvodával való ismerkedésre.

1.2.6. Szülői Szervezet megbeszélései

A Misi Mókus Magánóvoda Szülői Szervezete rendszeres időközönkénti megbeszélései az óvoda életét, a szülőket érintő, és érdeklődésre számot tartó témák megvitatására.

1.2.7. Bölcsőde, iskola és az óvoda kapcsolata

Tervezzük, hogy az intézmények meglátogatásán túl, részt veszünk az általuk meghirdetett programokon, valamint meghívjuk a tanítókat nyílt napra, és szülői értekezletre. Az iskolába ment óvodásaink fejlődését pedig nyomon kívánjuk követjük.

2. Óvodai hagyományok, ünnepek

Az óvoda hagyományai, rendezvényei jelentős események az óvoda életében. A közös élmény erejével hatnak, közel hozzák a tágabb és szűkebb környezetet a gyermekhez. Éppen ezért az ünnepek kiemelkednek az óvoda mindennapi életéből, de előzményei és következményei beilleszkednek az óvoda természetes életének menetébe. Az ünnepek, mint visszatérő közösségi események személyiségfejlesztő hatásúak, olyan erkölcsi normákat, szokásokat, tartalmakat közvetítenek, amelyek egy gyermek fejlődéséhez elengedhetetlenek. Akár természeti vagy társadalmi tartalmúak, akár a néphagyományokba gyökereznek, kiemelkedik a társadalmi közösségeit, pl.: óvodai közösséget a hétköznapiakból. Az ünnepek a szülőkkel való nyílt párbeszéd és szoros együttműködés fontos színtere, bele kell simulnia a családi ünnepekbe. Nevelési programunk része, hogy megünnepeljük a gyermekek születésnapját is.

Nevelési célunk

Az ünnepre való készülődéssel, a közös élménnyel, a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése, a gyermekek közösséghez tartozásának elmélyítése. Hagyományok ápolása.

Nevelési feladataink

- Az ünnepek, ünnepélyek, jeles napok, hagyományok jelentőségének kiemelése az óvoda mindennapjaiból, mind külsőségében, mind belső tartalomban.
- Az ünnepek erkölcsi tartalmának megismertetésével a pozitív érzelmek fejlesztése.
- Az ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó szimbólumok, jelképek megismertetése.
- Az ünnepek, megemlékezések megszervezése a gyermekek életkori sajátosságainak és a helyi sajátosságoknak figyelembevételével.
- A folyosók, a csoportszoba feldíszítésével az ünnepek külsőségeinek megteremtése.
- Az ünnepi „műsorok” tartalmát pedagógiai értékeinknek, időtartamát a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően megszervezni.
- Az ünnepekre, ünneplésre vonatkozó, szokásostól eltérő (esetleg vallási vagy világnézeti alapon) szülői igényeket, elvárásokat maximálisan tolerálni.
- A családokkal közös élményszerzést biztosítani.

Jeles napok, ünnepek minden nevelési évben:

- Szüreti mulatság
- A magyar népmese napja
- Állatok világnapja
- A magyar festészet napja
- Márton nap
- Adventi készülődés
- Mikulás
- Luca nap
- Karácsony
- A magyar kultúra napja
- Medve nap
- Farsang
- Nőnap
- Március 15.
- A víz világnapja
- Húsvét
- Föld napja
- Anyák napja
- Madarak és fák napja
- Gyermeknap
- Évzáró, ballagás ünnepsége
- Apák napja

3. Gyermekvédelem az óvodában

Nevelési célunk

A gyermekek mindenek felett álló jogainak érvényesülése.

Nevelési feladatunk

A Gyermekvédelmi munkaterv megtalálható az óvodaigazgató éves munkatervének mellékletében.

A szülők joga, hogy rendszeres információt kapjanak az óvodánkban folyó nevelő munkáról, szükség esetén segítséget nyújtunk. Lehetőséget teremtünk a problémák közös feltárására, megoldására: Szülői értekezleteken, fogadó órákon, nyílt rendezvényeken, egyéni beszélgetések alkalmával. Az Erdőszéli Magánóvoda pedagógiai szemléletébe tartozik, hogy térítéses intézményfenntartói formátuma nem lehet akadálya a szülőkkel való megfelelő, nyílt és segítő együttműködésnek. Óvodapedagógusaink kötelessége, hogy a veszélyeztetett gyermekeket fokozottan figyeljék, észre vegyék, feltárják a veszélyeztetettség okát, együttműködjenek a külsős szakemberekkel, szükség esetén tanácsokkal, információkkal lássák el a szülőket. Fontos, hogy a szülők rendszeres tájékoztatást kapjanak gyermekükről, illetve probléma esetén ismertessük velük a segítségnyújtás lehetőségeit, formáit. A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása a felzárkóztatás az óvodapedagógus, az óvodaigazgató feladata.

3.1 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- Különleges bánásmódot igénylő gyermek
 - Sajátos nevelési igényű gyermek (SNI)
 - Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTMN)
 - Kiemelten tehetséges gyermek
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (HH. HHH.)

Felzárkóztatás a részképességekben lemaradt gyermekek számára

A nevelési év elején történő, a gyermek fejlettségét mérő vizsgálat alapján egyeztetés történik arról, hogy ki az a gyermek, akinél részképesség lemaradás tapasztalható. Enyhe logopédiai fejlesztésre szoruló gyermeket helyben ellátjuk, de nagyobb lemaradás, probléma esetén szakemberhez irányítjuk a szülőket.

A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek integrált nevelése.

Az Nkt. 4.§ (13) „Az óvoda feladata az iskolát megelőző kisgyermekkorai fejlesztés, továbbá a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő - sajátos nevelési igényű (SNI) - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek (BTM), és a kiemelten tehetséges gyermekek speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése. Az SNI és a BTM-es gyermekek befogadása, csak akkor jöhet létre, ha az intézmény rendelkezik az ellátásukhoz szükséges személyi és tárgyi feltételekkel. Fejlesztésük speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.”

Nevelési célunk

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek életkorukhoz és önmagukhoz mért fejlesztése a gyermek csoportban, illetve egyéni fejlesztéssel felzárkóztatás, esélyteremtés.

Nevelési feladatunk

Társas kapcsolataik kialakításában való segítségnyújtás, magatartás szabályozási hiányosságaiknak csökkentése. A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésük figyelembevételével a közösségbe történő integrálásuk, fejlesztésük. A gyermekek teljesítményének, magatartásának az átlag felé történő közelítése. Szükséges feltételek (hely,

idő, eszköz) biztosítása, a fejlesztések rendszeres megvalósulása. A gyermek bevonása minden tevékenységbe – játék, munka, tanulás. Elfogadó, bátorító, örömteli légkör biztosítása, egyéni fejlődési ütem tolerálása. Önbizalom növelése, helyes önképp formálása. Egyéni vagy mikro csoportos fejlesztés. Rendszeres konzultáció a szülőkkel és a szakemberekkel.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

Illeszkedjenek be a gyermek csoportba, a szokás-és szabályrendszert elfogadják, alkalmazkodjanak hozzá. Ehhez szükséges a befogadást elősegítő gyermekcsoport kialakítása. Az iskolakezdéshez szükséges tanulási képességek megléte, ezek által a zökkenőmentes iskolakezdés biztosítása.

3.2 A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása

A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása fontos feladat. Differenciáltan, egyéni bánásmóddal speciális foglalkozást kell biztosítani számukra, segítve az önmagukhoz képest történő fejlődést. A helyi nevelési programunkban megfogalmazott értékek azt a célt szolgálják, hogy a ránk bízott gyermekek adottságaikkal, képességeikkel, fejlődésükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki tudásukat, személyiségüket. Az óvodai tehetséggondozás szerves része nevelőmunkánknak. A tehetség ígéretes gyermekek felismerésére a legtöbb lehetőséget az óvodapedagógus és a gyermek folyamatos együttes tevékenysége ad. A gyermekek intézményünkbe lépésétől tudatosan, célzottan figyelemmel kísérjük megnyilvánulásukat, viselkedésüket, tevékenységüket, érdeklődésüket. Széleskörű, dokumentált megfigyeléseinket felhasználva, azonosítjuk a tehetségígéreteket.

Nevelési célunk

Az egyes gyermekek kiemelkedő képességeinek felismerése, kibontakozási feltételeinek megteremtése és fejlődésük elősegítése.

Nevelési feladatunk

Optimális, inspiráló, szeretetteljes óvodai légkör biztosítása. Megfigyeléseik felhasználásával a gyermekek átlagon felüli adottságainak azonosítása. A tehetségígéretes gyermekek igényeinek felismerése. Tehetségfejlesztő programok megszervezése, az óvodai élet gazdagítása egyéb tevékenységekkel. Közös munka és megbeszélés a tehetségkoordinátorral,

fejlesztő program kidolgozása a tehetségigérek fejlesztése érdekében. Pozitív pedagógiát előtérbe helyezve a gyermekekben a „szunnyadó többlet” felkutatása. A szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében.

Elérendő fejlettségi szint óvodáskor végére

A gyermek igényelje kiemelkedő képességeinek fejlesztését, azt örömmel élje meg, belső motivációja a fejlődés legyen. Találja meg a kiemelkedő képességének megfelelő tevékenységet. Legyen képes önálló, látványos és színvonalas produktumok létrehozására.

4. Az óvodai nevelés ellenőrzési és értékelési folyamata

4.1. Az óvodapedagógus munkájának ellenőrzése

A pedagógiai program és a megvalósulás összehasonlítása, a feltételrendszer átgondolása. Célja a visszacsatolás, a változások kiértékelése a gyakorlati pedagógiai munka segítése, fejlesztése érdekében. Az ellenőrzés lehetőséget ad az elismerésre, és a jutalmazás módszerének alkalmazására. Az ellenőrzés folyamata információk gyűjtésével elemzésével kezdődik a pedagógiai program, az adott csoportra tervezett csoport napló, valamint a gyermekek fejlődési szempontjai határozzák meg. Intézményünk szakmai szintű ellenőrzéséért az óvodaigazgató felelős. Óvodánkban folyó pedagógiai munka ellenőrzésének adminisztrációs alapját az óvoda dokumentumai képezik. Óvodánkban elégedettségmérést kérünk az óvodahasználóktól, valamint fontos számunkra az önértékelés. A PDCA ciklus módszerét használva, a tervezési folyamatot követi mindig a megvalósítás. A megvalósult tevékenységet ellenőrizzünk, annak megvalósulását értékeljük, önfejlesztési, intézkedési tervet készítünk. A gyermekek viselkedése, óvodapedagógusainkhoz fűződő kapcsolatuk sejteti a pedagógus munkájának minőségét. Másik visszajelző rendszer a szülő. A csoportlátogatások, és az azt követő megbeszélések alkalmat és lehetőséget adnak a foglalkozás reflexiójára, szakmai beszélgetésre, melyen megfogalmazódnak az erősségek, és fejlesztendő területek.

Kilenc kompetencia területet és hozzá tartozó indikátorokat jelöl ki a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdése.

4.2. A gyermek fejlettségének mérése

Óvodáskor végére a személyiségfejlesztés eredményeként a gyermek alkalmassá válik az iskolába lépésre. A gyermekek mérése egységes szempont alapján történik. Óvodába lépéskor bemeneti méréstől a kimenetig évente 2x kerül rögzítésre, és ez időben történik a szülők tájékoztatása.

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza:

- a gyermek anamnézisé,
- a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógusnak a fejlődést szolgáló intézkedéseire tett javaslatait,
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.

4. 3. Kötelezően használt dokumentumok

- Felvételi és mulasztási napló - az óvodába felvett gyermekek nyilvántartására és mulasztásának vezetésére szolgál.
- Felvételi előjegyzési napló
- Óvodai csoportnapló-óvodánk pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál, mely lehetőséget ad a témahetekben, két hétre történő tervezésre.
- A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció.
- Óvodai törzskönyv.

A dokumentáció vezetése az állam által biztosított OviKréta tanulmányi rendszerben történik.

Érvényességi rendelkezések

A Pedagógiai Program 2025. szeptember 1. napjától lép életbe és visszavonásig érvényes.

A Pedagógiai Program bevezetésének ideje: 2025. szeptember 1.

Felülvizsgálatának ideje: 2026. augusztus 31.

A Pedagógiai Program további módosításának módja:

- írásos előterjesztés az óvoda igazgatójához,
- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten /jegyzőkönyvben rögzített módon /

A Pedagógiai Program módosításának indokai:

- törvényi változás,
- leépítés,
- szervezeti átalakítás,
- megváltozott gazdasági feltételek,
- a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- ha egyéb érdekegyeztető fórum, módosítást javasol,
- igazgató váltás, ill. nagyobb arányú személyi változás esetén.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatának mechanizmusa:

- a bevezetésétől számított első nevelési év végén - részleges
- három évente - teljes körű
- rendkívüli időben - részleges, célirányos

Felhasznált irodalom

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Az óvodai nevelés programja. Országos Pedagógiai Intézet. 1989.
- Bálint Alice: A gyermekszoba pszichológiája. Kossuth Könyvkiadó. 1990.
- Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés - de hogyan? NAT- TAN Sorozat, OKI. Budapest. 1996.
- Dr. Spencer Kagan: Kooperatív tanulás. Önkonet Kft. 2004.
- Dr. Tóthszöllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában. Adu Print Kft. Budapest. 1994.
- Zilahy Józsefné: Nevelés az óvodában verssel, mesével. Magyar pedagógiai Társaság, 1989.

Legitimációs záradék

Véleményezés, elfogadás, jóváhagyás, egyetértés:

Az Nkt. 73. § (1) bekezdés értelmében az óvodában a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, pedagógiai munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkeznek.

1. Véleményezés

A Szülői Szervezet nevében nyilatkozom, hogy az Erdőszéli Magánóvoda Pedagógiai Programját megkaptuk, a többi szülővel közösen megvitattuk, a benne foglaltakat elfogadjuk, támogatjuk.

Budapest, 2025. szeptember 1.

Szülői Szervezet elnöke

2. Elfogadás

Az Erdőszéli Magánóvoda Pedagógiai Programját és annak módosítását a nevelőtestület elfogadta.

Budapest, 2025. szeptember 1.

nevelőtestület képviselője

3. Jóváhagyás

Az Erdőszéli Magánóvoda Pedagógiai Programját és annak módosítását az óvodaigazgatója ahatározatszámom jóváhagyta.

Budapest, 2025. szeptember 1.

Timmermann-Varga Edina
óvodaigazgató

4. Jóváhagyás

Az Erdőszéli Magánóvoda igazgatója a Pedagógiai Programot a **VE-DINA Nonprofit Kft. mint fenntartó részére** benyújtotta. Alulírott Ress-Szabó Brigitta a fenntartó képviseletében az Erdőszéli Magánóvoda Pedagógiai Programjának módosítását jóváhagyta.

Budapest, 2025. szeptember 1.

P.H.

Ress-Szabó Brigitta
VE-DINA Nonprofit Kft.
fenntartó képviselője